

Lord
genaamd
De groote

Lister
Raffles
Onbekende.

No. 222

De schat van Clermons-Tonnerre

15 Cent

Pag. 29. Toen stortte Hoare ruggelings in den afgrond.

Elke aflevering bevat een volledig verhaal.

UITGAVE VAN DEN ROMAN-BOEK- EN KUNSTHANDEL · HEERENGRACHT 313 · AMSTERDAM

De Schat van Clermons-Tonnerre.

HOOFDSTUK I.

Een hardnekkig boekenminnaar.

In een van de oudste gedeelten van Londen, daar, waar Charles Dickens het begin van zijn roman „Kleine Dora” laat spelen, bevinden zich nog te huidigen dage in een smalle, vrij donkere en zeer oude straat een vrij groot aantal boekwinkels, welke alle deze eigenaardigheid met elkaar gemeen hebben, dat zij niets anders verkoopen dan tweede hands boeken, en wel zeer oude!

Men vindt daar menigmaal studenten, oudheidkenners, boekenliefhebbers en zelfs geleerden van een wereldfaam, die daar komen snuffelen in de hoop dat het toeval hen een of ander kostbaar oud document zou doen vinden.

De meesten van deze boekhandelaars waren lieden die wel verstand hadden van de huidige boekenmarkt, maar niet al te zeer doordrongen waren in de geheimen van de middeleeuwsche litteratuur, de schrifturen der vroegste monniken en de familiestukken, zooals die in het begin der middeleeuwen zoo menigmaal werden te boek gesteld door daartoe gehuurde minnestrelen, die, met de monniken, in die duistere tijden eenigen waren die de edele schrijfkunst in hun macht hadden.

Reeds verscheidene malen waren in dit oude hoekje van Londen documenten te voorschijn gekomen, welke men aan boekhandelaars voor een appel en een ei verkocht had, en die naderhand van groote historische waarde bleken te zijn.

Zoo had een hunner niet lang geleden voor weinige shillings een authentieke copie verkocht van het „Domesdaybook”, het staatsstuk, waardoor Willem de Veroveraar in het jaar 1072 aan de opstandige Engelse baronnen een groot aantal voorrechten toekende, om hen op zijn hand te brengen, en zoodoende den geest van verzet te smoren, die reeds onder hen woede, van het oogenblik af, dat deze eerzuchtige vazal van Philip I, koning van Frankrijk, den voet had gezet op Engeland's bodem, ten einde van dat rijke land bezit te nemen.

De geleerde, die het toevallig onder de oogen kreeg, meende aanvankelijk met een mystificatie te doen te hebben, maar een grondig onderzoek bracht al spoedig aan het licht, dat men hier inderdaad te doen had met een afschrift van dit Staatsstuk, waarvan vele bepalingen nog heden, door den loop der eeuwen heen, hun kracht hebben behouden en rechtsgeldig zijn.

De professor haastte zich het stuk aan het Oudheidkundig Genootschap aan te bieden en de verheugde boekhandelaar zag zich verblijd met een gift van honderd pond sterling, en de eer zijn naam in alle bladen van het Koninkrijk vermeld te zien.

Het was in deze buurt dat John Raffles, de Grootte Onbekende, gaarne vertoefde.

Hij gevoelde zich aangetrokken door de schilderachtige oude geveltjes, met hun vooruitspringende

luifels en hun kleine, in lood gevatte ruitjes, door de grillige vormen van de straten in deze buurt, ja zelfs door de puntige keien, die nog steeds den strijd tegen het asphalt hadden weten vol te houden, zeer ten voordeele van het pitoreske uiterlijk van deze buurt.

In de oogeblikken waarin Raffles zich gedrukt voelde, aangegrepen door een sombere stemming, die soms dagen, ja weken achtereen kon duren, begaf hij zich, meestal geheel alleen en zelfs zonder het gezelschap van zijn trouwen vriend Charly Brand, naar de eeuwenoude buurten, waar maar zelden iemand anders kwam, dan die er thuis hoorde, of die kennis droeg van het feit, dat men in de oude boekwinkeltjes, slechts spaarzaam verlicht door het daglicht, dat door groene ruitjes drong, zooveel schatten op oudheidkundig gebied kon vinden.

Daar Raffles zelf een groot kenner was van oude documenten, zoo stond hij vaak stil voor de stalletjes die bij deze boekwinkels behoorden om van tijd tot tijd een boek op te nemen om er wat in te bladeren en er dan een te koopen.

Raffles was nu bijna een week achtereen geregeld iederen dag naar deze wijk gekomen, die letterlijk rook naar oude stoffige papieren en van den eersten dag was hem een man opgevallen van rijzigen lichaamsbouw, gekleed in een tamelijk opzietigen pels, die een even groot boekenliehebber scheen te zijn als hij, daar hij geen enkel stalletje oversloeg, alle boeken opnam, die onder zijn bereik lagen, en vervolgens de winkels binnentrad of door het opengeschoven raam achter de stalletjes een kort gesprek voerde.

De meeste keeren had Raffles den man slechts op den rug kunnen zien.

Deze stond steeds onbewegelijk, den wandelstok met zilveren knop onder den linkerarm gekneeld, turende in het boek, dat hij in beide handen vasthield.

Zijn nieuwsgierigheid scheen echter telkenmale zeer spoedig bevredigd te zijn, want hij bladerde er slechts even in tot hij de laatste pagina bereikt had, en wierp het boek dan weder met een ongeduldig gebaar weg.

Somtijds nam hij een boek, dat hij eenigen tijd langer had ingezien aan de randen van den omslag, keerde deze om en schudde het boek heen en weder, waarschijnlijk om te zien, of alle bladen nog wel goed vast zaten.

Een der boekhandelaren scheen zijn bepaalde voorkeur te hebben.

Hij kon een uur en soms wel langer voor het stalletje van dien winkel blijven staan, telkens een nieuw

boek opnemend of een stapel vergeelde testamenten met een touwtje bijeen gebonden, losknoopen om een voor een de stukken door te lezen.

Deze winkel was de oudste van deze buurt en misschien wel van de geheele stad.

Op een hardsteen plaat in het midden van den prachtigen topgevel stond het jaartal van den bouw gegrift — 1522.

Het was duidelijk dat het huis nooit of nimmer gerestaureerd was en dat het al zijn oorspronkelijke vormen en al zijn sierlijkheid had behouden.

Het huis had zeker als winkel gediend, en de voorgevel bestond tot aan de eerste verdieping, bijna uitsluitend uit eikenhout, dat door ouderdom bijna zwart was geworden.

En in dien winkel moest ook al eeuwenlang boeken verkocht zijn, gelijk bleek uit het oude, bijna verbleekte uithangbord, waarop het binnenste van den winkel was afgebeeld, onder welke schilderij de woorden stonden: „In ye ole boocshop”, en daaronder weder het jaartal 1615.

En de boekhandelaar vertelde aan wie het hooren wilde, dat zijn geslacht van ouder op ouder in dezen winkel boeken had verkocht, en dat wel minstens tot het jaartal, hetwelk op het uithangbord te lezen viel.

Raffles kende den braven, een weinig sulligen man zeer goed, en had reeds menigmaal een gesprek met hem aangeknoopt.

Op een killen herfstdag, toen de man met den pels juist weder zijn plaats voor het stalletje van den boekwinkel van zijn vriend Grundy verlaten had, trad Raffles op den ouden man toe, die op den trempel van den winkel stond, en den boekenliehebber hoofdschuddend nakeek en zeide:

— Heeft de heer met den pels je al eens wat afgekocht, vriend Grundy?

De boekhandelaar haalde de schouders op.

— Afgekocht, mijnheer? Wel, hij komt hier reeds maandenlang, bijna dag aan dag en in al dien tijd heeft hij nog niet voor de waarde van een penny bij mij gekocht, evenmin trouwens als bij een van mijn burens! Ik geloof ook trouwens niet dat ik hem zal kunnen helpen. Tusschen ons gezegd en gezwegen geloof ik, dat hij niet heelemaal.....

Grundy voleindigde den zin niet, maar de draaiende beweging van zijn voorvinger ter hoogte van zijn voorhoofd was een gebaar, dat in alle landen van de wereld dezelfde beteekenis heeft.

— Geloof gij werkelijk dat hij niet geheel en al bij zijn verstand is? vroeg Raffles verbaasd. Dat zou ik hem niet hebben aangezien. Tenminste, voor zoover ik iets van zijn gelaat heb kunnen ontdekken.

— Ik wil niet zeggen dat hij bepaald gek is, mijnheer, maar dan heeft hij toch zeker, wat men zoo noemt, een manie!

— Hoezoo? vroeg Raffles, wiens belangstelling was opgewekt.

— Wel, hij schijnt verzot te zijn op boeken, die niet uit zijn!

— Wat bedoelt gij daarmee? vroeg Raffles verbaasd.

— Hij wil boeken hebben, die niet geheel voltooid zijn, mijnheer! Er moeten een paar bladzijden aan ontbreken, zeide hij. Trouwens, als ik van boeken spreek, druk ik mij niet goed uit, want het moet een handschrift zijn!

Raffles had met stijgende belangstelling toegelisterd.

— Een handschrift waaraan eenige pagina's moeten ontbreken? herhaalde hij. Wel, dat is zeker eigenaardig. En van welken tijd zou dat handschrift moeten dateeren?

— Hij zegt van omstreeks het jaar 1070!

Raffles keek verbaasd op.

— Lieve hemel, dat is al zeer vroeg! riep hij uit. Toen was men de schrijfkunst nog maar amper meester. En in welke taal zou dat document geschreven moeten zijn?

— In het Fransch — of anders in het Latijn, een taal die men toen met voorliefde gebruikte om zijn gedachten uit te drukken, zooals gij wel zult weten, vooral in Frankrijk!

Raffles dacht even na en scheen zijn geheugen te raadplegen.

Toen mompelde hij:

— In het jaar 1070? Dat is dus vier jaar nadat Willem van Normandië in ons land kwam en zich te Lon-

den als Engelsch Koning liet kronen, nadat hij den laatsten koning der Angel-Saksers, Harald, bij Hastings verslagen had. En in het Fransch geschreven? Wel, dan zal het stuk afkomstig kunnen zijn van een van de Normandische edellieden, die Willem den Veroveraar vergezelden, om in ons land hun fortuin te beproeven. Zeer velen van die Normandiërs zijn hier gebleven, gelijk voldoende blijkt uit het groot aantal Fransché, of ver-Franschte namen, welke men hier aantreft, vooral in adellijke kringen!

Raffles hief het hoofd weder op en vroeg nu met luidere stem:

— Die man boezemt mij belang in, ik wil het niet verzwijgen! Heeft hij u nooit zijn naam gezegd?

— Neen, mijnheer, dien ken ik niet!

— Een van uw burens misschien?

— Dat geloof ik haast niet! Hij praat steeds zeer weinig, of liever in het geheel niet, behalve om te vragen, of wij nog altijd het onvoltooide handschrift uit de elfde eeuw niet hebben.

— Merkwaardig! bromde Raffles in zichzelf. Wat wil hij van dat handschrift?

Toen vervolgde hij, zich weder tot den boekhandelaar wendend:

— Geloof gij dat hij een oudheidkundige is?

— Dat zou ik u niet kunnen zeggen, mijnheer, maar uit zijn weinige opmerkingen heb ik wel kunnen afleiden, dat hij een groote kennis van boeken bezit.

Raffles sloeg even met zijn wandelstok op de puntige keien, knikte toen den boekhandelaar vriendelijk toe en vervolgde zijn weg.

Na ruim anderhalf uur te hebben geloopt, bereikte hij de villa, welke hij onder den naam van Lord William Aberdeen in de Regentstreet sedert geruimen tijd bewoonde.

Daar deelde hij aanstonds het gesprek dat hij zooveel gevoerd had aan Charly Brand mede, wiens belangstelling al evenzeer werd opgewekt.

HOOFDSTUK II.

De heer met den pels wordt geïdentificeerd.

Als de belangstelling van Raffles voor een of andere zaak werd opgewekt, dan had hij geen rust of duur, of hij moest haar ook tot het einde toe doorzetten.

Hij had zich nu eenmaal in het hoofd gehaald, dat de vreemdeling met zijn pels een of ander geheim doel

nastreefde met zijn halsstarrig onderzoek naar een document hetwelk uit het begin van de elfde eeuw dateerde, en het was geheel volgens zijn aard, dat hij daaromtrent zekerheid wenschte te hebben.

Den volgenden dag begaf hij zich dus, op het uur

waarop hij den vreemdeling meestal in de boekenwijk had aangetroffen, daarheen.

Daar hij echter vreesde, dat de heer met den pels zijn gelaat reeds zou kennen, zoo nam hij de voorzorg zich te vermommen in de gedaante van een huur-chauffeur, zoodat het hem, desverlangd, mogelijk zou zijn, om zijn man ook per auto te volgen.

Hij gebruikte dan ook een van de huur-auto's welke in een geheime afdeeling van de garage in zijn park stonden en die voorzien waren van een zeer krachtige motor en een buitengewoon groot benzine-reservoir, zoodat men er desnoods een geheelen dag mee zou kunnen rijden, zonder den voorraad aan te vullen.

Met dezen wagen had hij spoedig de boekenbuurt bereikt.

Tot zijn blijdschap zag hij, dat hij juist bijtijds kwam.

Want de man met den pels scheen juist zijn tournée langs alle boekwinkeltjes beëindigd te hebben en liep nu met haastige schreden voort.

Ofschoon Raffles op zijn zitplaats danig werd dooreengeschud door de puntige keien van de smalle straat, volgde hij den zonderlingen documenten-liefhebber op eenigen afstand.

Deze liep, blijkbaar in diepe gedachten verzonken en met het hoofd naar den grond gewend, voort, totdat hij een bredere straat bereikte, waar hij een huur-auto aanriep.

Raffles kon dezen wagen echter met het grootste gemak volgen.

Na een half uur rijdens stond de huur-auto stil voor het gebouw van de Koninklijke bibliotheek.

Ook Raffles liet zijn wagen stoppen.

De heer met den pels stapte uit, betaalde den chauffeur en zond hem weg.

— Hij schijnt van plan, daar lang te blijven! mompelde Raffles in zichzelf. Nu, ik geloof wel, dat mijn geduld even groot zal zijn als het zijne! Wij zullen het in ieder geval beproeven.

Hij bracht zijn auto achteraan de file en nam een krant ter hand, waarin hij zich zoogenaamd verdiepte, zonder evenwel den monumentalen ingang van het prachtige oude gebouw der bibliotheek uit het oog te verliezen.

Zoo gingen er twee uur voorbij.

Met het geduld van een kat hield Raffles de wacht.

Telkens was hij een plaats vooruitgeschoven in de file, wanneer er een vrachtje kwam voor een van de chauffeurs vóór hem.

Daarbij moest hij tevens een oogje houden op de agenten in de buurt, want een van deze ordebewakers kon het wel eens in zijn hoofd krijgen hem te vragen wat hij daar eigenlijk uitvoerde, daar het wel was aan te nemen dat alle agenten hier de tien of twaalf chauffeurs, die in de buurt van de Bibliotheek hun standplaats hebben, van aanzien kenden.

Gelukkig geschiedde er niets van dien aard en nadat er juist twee uren verstreken waren zag Raffles zijn man weder de breede trappen van het beroemde gebouw afdalen.

Het toeval wilde dat hij toen juist als eerste in de rij huur-auto's stond.

De heer met den pels keek even rond en wenkte hem toen.

Snel reed Raffles zijn auto tot voor de trap van het groote gebouw.

— Naar de Bishopstreet 25! beval de vreemdeling, terwijl hij het portier zelf opende.

Raffles tikte aan zijn pet en bracht de auto in beweging, zoodra hij het portier dichtgeslagen had.

Hij wenschte er zichzelf geluk mee dat hij de stad Londen tot in al haar uithoeken zoo voortreffelijk kende, zoo goed, als maar weinig Londenaars hun stad kennen.

Zonder een oogenblik te aarzelen bracht hij zijn passagier dan ook naar het aangewezen adres.

Hij wierp een blik op het huis waarvoor de auto nu stil stond, en zag dat het oud, maar goed onderhouden en in het deftigste gedeelte van de straat gelegen was.

Zijn passagier opende zelf het portier en stapte uit.

Hij betaalde Raffles en gaf hem een zeer geringe fooi, welke de Groote Onbekende niet zonder een gebrom van afkeer in zijn zak liet glijden.

Daarbij kruisten hun blikken elkander gedurende een ondeelbaar oogenblik.

En Raffles had vluchtig een paar stekende grijs-groene oogen gezien, die spoedig weer verborgen werden onder de dikke zware oogleden.

De heer met den pels had een mager, zeer bleek gelaat en met uitstekende jukbeenderen, een scherpe kin en een dun, bijna kleurloos snorretje, afgeknipt volgens de destijds heerschende Engelsche mode, dat wil zeggen, in den vorm van een tandenborstel.

Hij was lang en mager maar blijkbaar krachtig gespierd en sterk.

Het volgende oogenblik was hij op de deur toegelopen, had een sleutel in het slot gestoken en was verdwenen.

Raffles reed aanstonds weg, maar de naam van de straat, het huisnummer en het uiterlijk van het oude gebouw, waren voorgoed in zijn hersens gegrift, alsof hij er van zijn geboorte af gewoond had.

Hij reed zoo snel hij kon weder terug en liet de auto over aan de zorgen van Henderson, zijn trouwen chauffeur, die hem reeds in zoo menig gevaarlijk avontuur ter zijde had gestaan.

Vervolgens begaf hij zich naar zijn slaapkamer, verkleedde zich daar en trad ten slotte de bibliotheek binnen, waar hij zeker was Charly Brand te zullen aantreffen.

Inderdaad zat de jonge man bij den haard, verdiept in de lezing van eenige oude folianten.

Hij stond dadelijk op toen hij de deur hoorde opengaan, klapte het boek dicht en keek Raffles met een vragenden blik in zijn heldere blauwe oogen aan.

— Heb je iets ontdekt? vroeg hij.

— Ik heb niet meer ontdekt, dan wat ik al wist, namelijk dat onze vriend met den pels een bijzondere voorliefde heeft voor boeken! Ja toch — ik weet nu, waar hij woont, en ik meen ook wel te kunnen verzekeren, dat onze man zeker niet krankzinnig is, en alles behalve met molentjes loopt, zooals men dat noemt, tenminste wanneer ik op mijn kennis van het mensche-lijk gelaat nog vertrouwen mag stellen.

En nu deelde Raffles in korte woorden mede wat hem wedervaren was.

— En wat ben je nu van plan? vroeg Charly.

— Wel, ik zal hem eens een bezoek gaan brengen, misschien word ik dan wat wijzer. Ik weet het niet, maar ik geloof, dat wij hier een zeer belangwekkende geschiedenis op het spoor zijn!

— Kan ik je niet helpen?

— Later misschien, ofschoon ik daar volstrekt niets van zeggen kan, want misschien bedriegen wij ons toch, en heeft de zaak bij nader inzien volstrekt niets

om het lijf. Maar voorloopig is het in ieder geval beter dat ik alleen optreed.

Met deze woorden stond Raffles op om zich opnieuw weder naar zijn slaapkamer te begeven.

Daar liet hij zijn uiterlijk wederom met behulp van de kleederen, welke hij uit een geheime kast in den wand nam, een algeheele verandering ondergaan.

Na een half uur zag hij eruit als een winkelbediende van een tweede of derde-rangs zaak.

Hij droeg een versleten colbertje, een gummi-boord die niet al te schoon meer was, een rafelig confectie-jasje en een pantalon waaruit de vouw reeds sedert onheuglijke tijden verdwenen was.

Charly, die hem gevolgd was, had verbaasd toegekeken.

— Het is merkwaardig! bromde de jonge man. Ik ben nu toch reeds jaren je vertrouwde vriend, die al je vermommingsen wel ongeveer kent, en toch zie ik nog telkens een geheel nieuw persoon in je. Het valt een acteur niet zoo moeilijk een zeer oud man voor te stellen! Maar daarentegen is het zeer lastig, vooral in het felle daglicht een menschelijk gezicht een jaar of twintig jonger te doen schijnen. En toch zou ik nu zweren, dat je niet veel ouder dan achttien of negentien jaar kunt zijn. Zelfs je wat linksche houding, je oogopslag, de wijze waarop je je voeten neerzet en je gerafelde manchetten tracht te beletten uit je mouwen weg te glijden — het is alles even natuurlijk, en alles zooals een jongen van achttien of negentien jaar dat doet, vooral als hij winkelbediende is!

— Dank je voor je gunstige kritiek! zeide Raffles glimlachend. En nu zullen wij maar aanstonds aan het werk gaan! Tot ziens!

Raffles verliet de villa door de kleine tuinpoort, die uitkwam in een straat waar zich nooit een levende ziel bevond, liep snel naar de Regentstreet en riep daar een auto aan.

HOOFDSTUK III.

Op onderzoek uit.

Raffles liet zich allereerst brengen naar de boeken-wijk, en kocht daar voor eenige shillings wat waarde-looze boeken, hoewel vrij oud, waaruit hij de laatste pagina's scheurde.

Vervolgens stapte hij weer in en gaf den chauffeur het adres in de Bishopstreet op.

Een half uur later stond de auto weder stil.

Raffles stapte uit en beval den man te wachten.

Hij belde aan.

Het duurde eenigen tijd voor de deur werd open-gedaan door een ouden bediende, in een eenvoudige livrei gekleed.

— Is je meester te spreken, vriend? vroeg Raffles vriendelijk, terwijl hij zijn hoed afnam.

— Neen, mijnheer Carington is zoo juist uitgegaan, maar hij kan over een kwartier weder terug zijn.

Raffles was zeer verheugd dat hij op zoo'n ongezochte wijze den naam van den zonderlingen boekenvriend te hooren kreeg, maar hij wachtte er zich wel voor, iets van zijn blijdschap te laten blijken.

— Zou ik misschien zoo lang niet kunnen wachten? vroeg hij bedeesd. Ik geloof dat ik hem van dienst zal kunnen zijn!

De bediende dacht even na en wierp toen een blik op de oude boeken, welke Raffles onder den arm hield.

— Kom je met boeken? vroeg hij. Met oude boeken?

— Juist, mijnheer, antwoordde Raffles.

— O, dan zul je misschien wel welkom zijn! hernam de bediende met een licht schouderophalen.

— Houdt uw meester dan zooveel van boeken?

— Of hij er van houdt? Zijn heele kamer is er vol van! Overal boeken! En hoe ouder, hoe liever! Kastten puilen er van uit! Er liggen er op zijn schrijftafel, op de sofa en op de stoelen. Het lijkt wel een uitdragerij! En hij is er zoo jaloeersch op als een hofjesjuffrouw op haar kanarievogel! Ik mag er volstrekt niet aankomen en er zelfs geen stof van af nemen!

— Wel, hernam Raffles, dat is een heel gewoon verschijnsel van boekenliefhebbers.

— Wat kom je hem daar brengen? vroeg de bediende nieuwsgierig.

— Een paar boeken uit het begin van de zeventiende eeuw!

De bediende haalde minachtend de schouders op.

— Dan zul je niet ver bij hem komen!

— Hoe zoo? vroeg Raffles met voorgewende verbazing.

— De zeventiende eeuw — dat is veel te laat voor hem! Hij moet het van veel vroeger hebben. De elfde of twaalfde eeuw, of zoo iets!

— Hoe weet u dat? vroeg Raffles verwonderd.

De bediende streek even verlegen over zijn grijzend haar.

Toen hernam hij:

— Mijnheer spreekt wel eens hardop als hij zit te werken in zijn kamer, ik loop altijd heel zacht en zoo vang ik wel eens brokstukken op van wat hij beweert, als ik in de gang voor zijn kamer bezig ben. Welnu, dan praat hij maar altijd over Willem den Veroveraar, en dan noemt hij nog een massa vreemde namen, Fransche geloof ik, die ik niet onthouden kan. Het is heele-

maal nog al onsaamenhangend, jongeman, als ik je de waarheid moet zeggen.

Raffles trok een teleurgesteld gezicht.

— Dat zou jammer zijn, zeide hij. Ik heb hier een paar boeken die wel wat waard zijn. Je moet weten dat ik er van gehoord heb.....

Op dit oogenblik ging de straatdeur weder open en trad Carington binnen.

Hij bleef een oogenblik staan en keek den gewaanden winkelbediende strak aan.

Daarop vestigde hij zijn groen-grijze oogen op zijn bediende en vroeg op strengen toon:

— Heb ik je niet gezegd, Henri, dat je niemand mocht binnenlaten, als ik niet thuis was?

De oude bediende was van kleur verschoten.

Zijn gelaat had een zoo verschrikte uitdrukking gekregen, dat Raffles er verwonderd naar keek.

Toen hakkelde de oude man:

— Ik heb gemeend, dat het alleen op uw kamer sloeg, mijnheer; op uw kamer zou ik zeker niemand gelaten hebben, als gij er niet zijt.

— Zwijg maar! beet Carington hem toe.

Daarop wendde hij zich tot Raffles en vroeg op koelen toon:

— Wat wensch je, jonge man?

Raffles draaide bedremmeld zijn versleten hoed in de vingers heen en weer, alvorens hij stamelde:

— Ik geloof, dat ik u aan eenige mooie, oude boeken kan helpen, mijnheer!

— Wie ben je en wie stuurt je?

— Ik ben bediende in een winkel van oude boeken aan het Strand en een mijner vrienden, die hetzelfde beroep uitoefent als ik, zeide mij onlangs, dat gij vaak bij zijn meester kwaamt, om daar naar oude boeken te zoeken. Ik heb in mijn binnenzak ook een aantal oude documenten, en.....

Carington liet hem niet uitspreken.

Toen hij van oude documenten hoorde, begonnen zijn oogen te schitteren, terwijl zijn gelaat een hoogere kleur verkreeg.

— Ga mee naar mijn kamer, beval hij kortaf.

Raffles verborg met moeite een glimlach van zegepraal.

Zijn doel was voorloopig bereikt.

Carington ging zijn bezoeker met een voor zijn leeftijd verwonderlijke vlugheid voor naar een fraai gemeubeld vertrek op de eerste verdieping, hetwelk Raffles dadelijk herkende uit de duidelijke beschrijving, welke de oude bediende er van had gegeven.

Op ieder beschikbaar plekje lagen oude boeken, dagbladen en tijdschriften, waarvan verreweg de meeste aan bibliografie waren gewijd.

Ook merkte de vlugge blik van den Grooten Onbekende een aantal werken over wapenkunde en geslachtskunde op.

Carington had zijn hoed snel op een stoel geworpen en trad nu op den gewaanden bediende toe die onderdanig bij de deur was blijven staan.

— Laat zien die boeken en documenten, beval hij op korten toon.

Raffles overhandigde hem de boeken en trok daarop een aantal vergeelde papieren uit zijn binnenzak, welke hij eveneens aan Carington ter hand stelde.

Deze wierp er een snellen blik in, en begon papieren en boeken met koortsachtige haast te doorbladeren.

Raffles gaf in dien tijd zijn oogen goed den kost.

Er waren echter nog geen vijf minuten verlopen, of Carington wierp de papieren weder met een ongeduldig gebaar op tafel.

De boeken volgden spoedig denzelfden weg.

Hij wierp Raffles een toornigen blik toe en vroeg:

— Houdt je mij voor den gek, jongen. Versta je je vak? Deze papieren zijn niets waard! Het zijn eenvoudige copieën van verordeningen uit de zeventiende eeuw, en gedrukt nog al.

Raffles keek Carington bedremmeld aan.

— Ik dacht dat gij er wat aan zoudt hebben, mijnheer, zeide hij.

— Ik heb er niets aan, hernam Carington ruw. Steek die prulleboel maar weer bij je en maak dat je wegkomt.

De gewaande winkelbediende haastte zich het bevel op te volgen.

Hij nam de papieren met bevende hand van de tafel, stak ze weder in zijn binnenzak, greep de boeken bijeen, en maakte dat hij de deur uitkwam, na nogmaals een verontschuldiging te hebben gestameld.

Hij stond niet eerder stil, voor hij goed en wel de deur uit was.

Toen wendde hij zich glimlachend weder om en mompelde voor zich heen.

— De tocht is misschien toch niet geheel en al ver-

geefs geweest. Maar er is een ding, dat mij wel wat verbaast. Ik zou wel eens willen weten, waarom die boekenliefhebber Carington heet en toch een zegelring draagt waarvan de initialen bestaan uit een I en een H dooreengeslingerd. Als hij dat voorwerp niet gestolen heeft — wat al heel onwaarschijnlijk genoemd mag worden, dan zou ik wel eens willen weten, waarom hij van naam veranderd is.

Al peinzende over dit vraagstuk, begaf Raffles zich weder naar de villa, waarbij hij opnieuw gebruik maakte van een huur-auto.

— Al iets gevonden? riep Charly hem vroolijk toe, zoodra zijn meester zich weder verkleed had en binnentrad.

— Niet veel, maar in ieder geval toch wel zooveel, om er uit te kunnen afleiden, dat onze vriend Carington eèn of andere reden moet hebben om zijn naam te veranderen.

— Hoe weet je dat?

— Omdat hij een zegelring draagt waarop een I en een H dooreengekoppeld staan.

— Maar Edward, riep Charly uit. Iemand die zijn naam wil doen vergeten en een anderen aanneemt, zal toch niet zoo dom zijn om zoo'n zegelring te blijven dragen?

— Hij zou hem ook waarschijnlijk wel hebben afgedaan, als hij maar kon, zeide Raffles kalm.

— Kan hij dat dan niet? vroeg Charly verbaasd.

— Neen. De band van den ring sluit zoo nauw om het lid, dat het vleesch daaromheen zelfs eenigszins is opgezet. Carington is vroeger zeker veel magerder geweest. Nu zou hij hem misschien hebben kunnen laten dooryijlen, maar dat zou allicht argwaan gebaard hebben, en bovendien — wie let er nu op de bijna uitgewischte letters van zoo'n ring, behalve iemand die opzettelijk gekomen is om zijn geheim te doorgronden?

— Je hebt gelijk. En heb je verder nog iets ontdekt?

— Mijn ontdekking heeft mij slechts bevestigd in het vermoeden, dat onze vriend zoekende is naar een of ander zeer oud stuk, waarin hij het grootste belang stelt. Maar voor het overige wil ik je wel bekennen, dat ik nog volkomen in het duister tast.

HOOFDSTUK IV.

Een belangwekkend verhaal.

Op den avond van denzelfden dag begaven Raffles en Charly zich, gekleed in avondtoilet naar de Windsorclub, waarvan Raffles sedert jaren vice-president was in zijn hoedanigheid van Lord William Aberdeen.

Zij vonden de conversatiezaal tamelijk druk bezet.

Zoodra zij binnentraden, stonden er twee heeren op, die blijkbaar op hun komst hadden gewacht.

Een hunner was Graaf Herbert Goldney, een der oudste leden van de club, en een der weinigen waarmede Raffles op een voet van oppervlakkige vriendschap stond.

Zijn metgezel was een jongmensch van omstreeks dertig jaar, met een open intelligent gelaat, en groote donkere oogen, een prachtige gestalte en dik zwart haar.

Graaf Goldney trad op Raffles toe, reikte hem de hand en zeide:

— Mijn waarde vice-voorzitter, sta mij toe dat ik u een zoon van een mijner vrienden voorstel, Douglas Grenfell, die pas gisteren te Londen is aangekomen en nu, begrijpelijkerwijze, met zijn ziel onder den arm loopt. Hij is een neef van den ongelukkigen Graaf Francis Fitzclarence, die ongeveer acht jaren geleden onder zulke treurige omstandigheden vermoord werd. Douglas, zoo wendde hij zich tot den jongen man, dit is Lord Aberdeen, waarvan ik je reeds een en ander verteld heb. En dit is zijn secretaris, mijnheer Charly Brand.

Raffles en Douglas Grenfell wierpen elkander den blik toe van twee ontwikkelde mannen, die met den eersten oogopslag trachten te zien, wat zij aan elkander hebben.

De indruk scheen een gunstige te zijn, want de beide mannen staken elkander hartelijk de hand toe.

— Ik heet u hier welkom, mijn waarde heer Grenfell, zeide Raffles. En ik hoop in staat te zijn, u het verblijf in Londen eenigszins te kunnen veraangenaamen. Denkt gij lang hier te blijven?

— Ja Mylord, antwoordde de jonge man. Zeker eenige jaren. Ik wil hier namelijk mijn studiën als staats-ingenieur voltooien.

— Studeert gij nog? vroeg Raffles verbaasd.

Een lichte blos steeg in de wangen van den jongen man op.

— Ik wil er geen geheim van maken, Mylord, dat ik zeer laat begonnen ben, want ik geloof te mogen zeggen, dat het aan mijn hersens niet ligt, als ik nog niet afgestudeerd ben.

Raffles keek Grenfell met meer aandacht aan.

Het proces-Fitzclarence stond hem nog flauw voor.

Hij meende te weten, dat het geslacht zeer rijk was, maar nu begreep hij wel dat de zij-linies zich waarschijnlijk in minder gunstige geldelijke omstandigheden verheugden, daar het anders geen gewoonte was, dat een spruit van een Engelsch adellijk geslacht een of ander beroep ging beoefenen.

De beide heeren traden nu al pratend de conversatiezaal binnen.

Grenfell had reeds spoedig kennis gemaakt met Charly Brand, die zich aanstonds voelde aangetrokken tot het nieuwe geïntroduceerde lid.

Graaf Herbert Goldney werd spoedig in beslag genomen door andere leden, en Raffles en Charly troonden Grenfell mede naar een sofa, die in een afgelegen hoekje stond, en als het ware was voorbeschikt om er ongestoord te kunnen praten.

— Gij studeert natuurlijk niet voor de grap een zoo moeilijk vak als ingenieur? begon Raffles, toen zij gezeten waren.

Grenfell lachte zachtjes voor zich heen.

— Neen, Mylord, het is alles behalve een grap. Waarom zou ik het verzwijgen? De leden van ons geslacht zijn volstrekt niet rijk en moeten hun bestaan vinden door te werken. Ik kan u verzekeren, dat ik mij daarover echter volstrekt niet beklaag.

— En ik stel het op prijs, dat gij er zoo vrijmoedig voor uitkomt, hernam Raffles.

Toen vervolgde hij, terwijl hij Grenfell met zijn grijze oogen doordringend aanzag:

— Graaf Francis Fitzclarence was dus uw oom?

— Ja, mylord — van moederszijde. De adellijke titel zou niet dan na heel wat wederwaardigheden aan ons geslacht komen. Ik mag „baronet” voor mijn naam zetten als ik er lust toe heb, en dat is alles. Maar gij

kunt mij gelooven, dat ik veel meer prijs stel op den titel van staats-ingenieur.

— Dat is zeer in u te prijzen, zeide Raffles op warmen toon. Maar al te veel edellieden meenen dat zij hun plicht jegens de gemeenschap ruimschoots vervuld hebben, als zij zich de moeite hebben gegeven van geboren te worden. Die gemeenschap moet er maar voor zorgen, dat zij hen onderhoudt; dat is haar plicht.

Raffles dacht even na en vervolgde toen:

— Ik wil volstrekt niet dat gij mij verdenkt van nieuwsgierigheid, maar misschien wilt gij mij de geschiedenis van dien moord wel eens verhalen. Ik meen mij er nog wel een en ander van te herinneren, maar het rechte is mij toch ontschoten. Maar als het u pijn doet, zoo voegde hij er haastig aan toe, dan wil ik volstrekt niet, dat gij erover spreekt.

Er vertoonde zich een weemoedige trek op het fraai gesneden gelaat van den jongen man.

Toen zeide hij:

— Het is al zoolang geleden, Mylord. Als gij er belang in stelt, dan zal ik het u gaarne verhalen.

Grenfell streek zich met de hand over het hooge voorhoofd en scheen zijn gedachten te verzamelen.

Toen begon hij:

— Ik moet u zeggen dat mijn oom een braaf man was, en van onberispelijken levenswandel, maar dat hij er zeer strenge beginselen op nahield, waaronder er één was, volgens hetwelk het standsverschil tot iederen prijs moest worden gehandhaafd. Bovendien was hij buitengewoon streng voor zijn pachters. In het begin van mijn jeugd heb ik hem maar weinig gezien, maar later ben ik meermalen op zijn prachtig landgoed komen jagen.

— Waar woonde uw oom? vroeg Raffles.

— Zijn kasteel lag dicht bij Glanmore, in Schotland, bij een groot meer.

— Het landschap is daar zeer schoon, merkte Raffles als in gedachten op. Maar ga door, als ik u verzoeken mag.

— Hij hield er maar weinig bedienden op na, die hem allen zeer waren toegedaan, ondanks' zijn strengheid. Er was een bibliothecaris, een hofmeester, een voetknecht, een paar dienstmeisjes, een kok, en verder het stalpersoneel, bij elkaar niet meer dan veertien mannen en vrouwen, wat zeker niet veel is voor zulk een reusachtige bezitting. De pachthoeven die hem behoorden lagen voor het meerendeel dicht in de buurt.

— Neem mij niet kwalijk, dat ik u in de rede val,

zeide Raffles. Het kasteel heette immers Hastings Castle?

— Dat hebt gij goed onthouden, Mylord, antwoordde de jonge man met een flauwen glimlach.

— Waarom eigenlijk? vroeg Raffles.

— Dat heb ik zelf nooit goed begrepen, Mylord. Want eigenlijk moest die naam ons toch herinneren aan een zeer ernstige nederlaag van onze legers, die ten gevolge had, dat de laatste Koning der Angelsaksers zijn plaats moest ruimen voor den Franschen veroveraar. Hoe dan ook, die naam heeft zich door de eeuwen gehandhaafd, en het vermoeden bestaat, dat het kasteel daar door een van de leenheeren van Willem den Veroveraar is neergezet. Sommige gedeelten bestaan nog. Daar nu leefde mijn oom Fitzclarence sedert jaren. Hij hield zeer veel van jagen en van het groote stadsleven had hij een afschuw. Toen brak die vreeselijke dag aan. Op een morgen kreeg de oude bediende, die al vijf en veertig jaren in zijn dienst was, en die hem geregeld 's morgens zijn koffie kwam brengen, geen gehoor, toen hij aan de slaapkamerdeur tikte. Hij klopte nog eens en deed toen de deur behoedzaam open. De kamer was verlaten.

— Was het bed beslapen? vroeg Raffles.

— Ja.

— Ik dank u, ga verder, wat ik u verzoeken mag.

— De bediende, die nog volstrekt aan niets kwaads dacht, zette zijn blad met koffie op een kleine tafel en wachtte geduldig tot zijn meester terugkwam. Toen er echter een kwartier verliep en mijn oom nog altijd niet was teruggekeerd, werd hij door angst aangegrepen en ging hem zoeken. Op de eerste verdieping van het groote slot, in een zijgevel, zag hij een deur openstaan, die anders steeds gesloten is. Deze deur behoorde tot de groote eetzaal.

— Een oogenblik; was die zaal ver van de slaapkamer van uw oom verwijderd?

— Zij lag er juist onder. De bediende duwde de deur verder open en trad binnen. Het volgende oogenblik slaakte hij een luide gil en snelde naar het lichaam van mijn oom, dat dicht bij een der ramen op den vloer lag uitgestrekt. Een enkele blik was voor hem voldoende, om hem te overtuigen, dat hier geen hulp meer kon baten. In de borst van mijn ongelukkigen oom gaapte een breede wonde, blijkbaar toegebracht door een kort mes met een breeden en scherpen kling. De groote plas reeds geronnen bloed bewees dat de moord reeds ettelijke uren geleden moest zijn gepleegd. Gij kunt u wel

voorstellen, dat de oude bediende dadelijk het geheele huis bij elkaar riep. Het gerecht werd gewaarschuwd, en er werd een dokter gehaald, die natuurlijk slechts den dood kon constateeren.

— En toen zocht men natuurlijk het eerst naar den schuldige? vroeg Raffles, die met de grootste aandacht had toegeluisterd.

Tot zijn verwondering zag hij dat het gelaat van Grenfell plotseling verbleekte, en dat zijn stem heesch klonk toen hij antwoordde:

— Dat spreekt vanzelf, Mylord. Er kwamen een aantal detectives, die onmiddellijk een onderzoek begonnen in te stellen. De oude bediende trad als hoofdgetuige op, en hij kon al vast bevestigen, dat hij alle mannelijke bedienden in het huis, den bibliothecaris inclus, uit een diepen slaap had moeten wekken. Op geen van hen allen kon trouwens eenige verdenking vallen.

— En de bedienden buitenshuis? vroeg Raffles.

— Daarvan waren er een aantal reeds lang aan het werk.

— Was er iets gestolen?

— De geheele zilverkast was leeggehaald. Bovendien was er ook een groote hoeveelheid goud gestolen, te zamen voor een waarde van ongeveer drieduizend pond sterling.

— Gij hebt mij zoeven gezegd, dat uw oom bij een raam gevonden werd. Stond dat raam open?

— Wijd open, Mylord.

— De dader is dus zeker door het raam binnengedrongen en weder gevlucht?

— Dat lijkt geen twijfel, Mylord, hernam Grenfell. Maar gij zoudt al die vragen niet behoeven te stellen, als gij den afloop wist. Want helaas, de zaak was maar al te duidelijk.

— Men vond den dader dus spoedig? vroeg Raffles.

— Zeer spoedig, Mylord. De getuigenissen waren verpletterend — de levende, zoowel als de doode.

Grenfell boog het hoofd en zijn stem klonk bijna onverstaanbaar toen hij voortging:

— De dader was een pachter van mijn oom, Owen Dickins. Verschillende getuigen bevestigden voor het gerecht, dat zij een hevigen twist tusschen hem en mijn oom hadden bijgewoond naar aanleiding van een onbetaalde pacht en eenige onregelmatigheden, die in de afrekening zouden zijn voorgekomen. Er waren twee slechte oogstjaren achter elkaar gevolgd en Dickins was niet in staat om zijn pacht te betalen. Maar dat

mijn oom hem van zijn pachthoeve wou jagen, achtte hij niets vergeleken bij zijn betichting van oneerlijkheid. Owen Dickins was een zeer driftig man en hij moet vreeselijke bedreigingen jegens mijn oom hebben geuit.

— En dat was voor de rechters voldoende om hem te veroordeelen? riep Raffles uit.

— Dat op zichzelf zou misschien nog niet voldoende zijn geweest, Mylord, maar — men vond het bebloede mes, waarmede de misdaad gepleegd was in zijn kamer.

Een oogenblik heerschte er stilte.

Toen zeide Raffles op zachten toon:

— Hij werd dus veroordeeld?

— Ja, Mylord, tot levenslange gevangenisstraf.

— Groote God! zeide Raffles. En vond men de gestolen voorwerpen in zijn huis.

— Neen, dat niet.

— Neen? riep Raffles verbaasd uit. Hoe is dat mogelijk?

— De politie nam aan, dat hij tijd gevonden had ze te verbergen.

— Bekende hij zijn schuld?

— Hij hield tot op het laatste oogenblik zijn onschuld staande.

— Hoe zou hij door het raam geklommen zijn?

— Met behulp van een ladder.

— Stond die daar nog, toen de bediende voor het eerst het vertrek binnenkwam?

— Ja, Mylord.

Raffles begroef zijn kin in de handen en dacht eenige oogenblikken na.

— Als men er u naar vroeg, dan zoudt gij u zeker ook nog wel andere bijzonderheden van deze vreeselijke zaak herinneren?

— Alles, tot in de kleinste onderdeelen, Mylord. Alles. En als mijn geheugen mij in den steek mocht laten, wat bijna ondenkbaar is, dan zou ik het te hulp kunnen komen door middel van de krantenuitknipsels, die ik van dien vreeselijken tijd heb bewaard.

— Was Owen Dickins gehuwd?

— Neen, zijn vrouw was een jaar tevoren juist gestorven. Gelukkig voor de arme vrouw.

— Liet hij kinderen achter?

— Een, zijn dochter Dolly.

Onder het uitspreken van deze woorden, had een hooge bloes de wangen van den jongen man gekleurd.

Raffles wisselde snel een blik met Charly, die even aandachtig als zijn meester had toegeluisterd.

— Kent gij haar? vroeg Raffles toen langs zijn neus weg.

— Zeer goed, Mylord, antwoordde Grenfell zachtjes.

— Zoo, zoo, mijn waarde Grenfell. En zeg mij nu eens eerlijk: gelooft gij zelf, dat Dickins dezen moord gepleegd heeft?

— Maar, Mylord, hoe zou ik er aan kunnen twijfelen, riep Grenfell met gesmoorde stem uit. Het bewijs was toch immers overstelpend.

— Nu, wat dat betreft, overstelpend kan ik het bewijs volstrekt niet vinden. En als gij mij de waarheid vraagt, vind ik die uitspraak van het gerechtshof al zeer lichtvaardig. Als mij morgen iemand kwam verzekeren dat Owen Dickins volstrekt niet schuldig is, dan zou mij dat heelemaal niet verwonderen.

Met een ruk kwam Grenfell overeind en stak Raffles de hand toe.

Zijn donkere oogen schitterden.

— God zegene u voor die woorden, Mylord, riep hij op hartstochtelijken toon uit. Ik wil u nu wel bekennen dat ik wel eens getwijfeld heb, ofschoon ik den ouden Dickins niet zoo goed ken als zijn dochter, maar nu hoor ik voor de eerste maal een vreemde op zulk een nadrukkelijke wijze den twijfel bevestigen, die mij wel eens heeft bekropen! O, ik wilde dat Dolly het gehoord had.

— Noemt gij haar bij den voornaam? vroeg Raffles op denzelfden leuken toon.

De jonge man wreef even zijn vingers tegen elkaar, terwijl hij zijn donkere oogen neergeslagen hield.

Toen vestigde hij ze met een vrijmoedigen blik op Raffles en antwoordde glimlachend:

— Wij noemen elkander sedert geruimen tijd bij den voornaam, Mylord.

— Dat komt meer voor tusschen jongelieden, zeide Raffles, terwijl hij opstond. Nu wilde ik u nog slechts één ding vragen: Aan wie zijn de groote rijkdommen gekomen, die uw oom bezat?

— Volgens de Engelsche wet is het leeuwenaandeel aan zijn oudsten zoon toegekomen, benevens de titel. De rest is onder de beide anderen gelijk verdeeld, en ik ben ook bedacht met een fraaie collectie wapens en met zijn verzameling oude boeken, waarvan de oude heer er, nog afgezien van de familieregisters, eenige duizenden bezat. Hij was namelijk een zeer groot boekenliefhebber.

Raffles, die zich reeds weder naar de groote tafel in het midden van de conversatiezaal had willen begeven, bleef verrast stilstaan en vroeg:

— Bezat uw oom zooveel boeken, zegt gij?

— Eenige duizenden, Mylord.

— Was de familiebibliotheek groot?

— Zeer groot. Minstens eenige honderden deelen om van de losse documenten niet te spreken. Om die duizenden boeken behoorlijk in orde te houden en steeds aan te vullen, hield mijn oom er juist een bibliothecaris op na.

— Hoe was de naam van dien bibliothecaris? vroeg Raffles snel, terwijl hij den arm van den jongen man greep.

— Irwin Hoare!

HOOFDSTUK V.

Raffles gaat naar Glanmore.

Wederom hadden Raffles en Charly een vluggen blik met elkander gewisseld.

Twee vluchtige roode vlekken vertoonden zich op de wangen van den Grooten Onbekende, een onbedriegelijk teeken dat hij zich in een toestand van groote opwinding bevond.

Hij nam weer plaats en zeide kortaf:

— Vertel mij meer van dien man, wat ik u verzoeken mag.

Grenfell haalde de schouders op.

— Er valt weinig van hem te vertellen, zeide hij. Hij was een tamelijk stil en schuw man, en sedert vijf jaren in dienst van mijn oom, aan wien hij nooit anders dan reden tot tevredenheid heeft gegeven. Hij bracht zeer goede getuigschriften mede, en veel meer weet ik niet van hem.

— Hoe oud was hij toen de misdaad gepleegd werd?

— Bij de veertig, Mylord.

— Is hij daarna nog lang op Hastings Castle gebleven?

— Niet langer dan noodig was om zijn zaken te regelen, want zooals gezegd, had mijn oom alle boeken aan mij vermaakt, en de nieuwe bewoner van het kasteel mocht alles zijn, maar zeker geen liefhebber van oude folianten.

— En — meer weet gij werkelijk niet van hem?

Grenfell boog het hoofd en antwoordde op doffen toon:

— Neen, meer weet ik niet van hem, 'of.....

— Of meer wilt gij niet van hem weten, vulde Raffles den zin aan.

Hij stak den jongen man de hand toe en vervolgde:

— Kom, vertrouw mij maar. Ik geloof u te kunnen verzekeren, dat gij er geen spijt van zult hebben.

— Welnu dan, hernam Grenfell met gesmoorde stem, Irwin Hoare was doodelijk verliefd op Dolly.

Raffles schoof zijn stoel een heel eind achteruit over het tapijt en staarde Grenfell geruimen tijd achter elkaar met wijd geopende oogen aan.

En toen klonk er een woord over zijn half geopende lippen, hetwelk de jonge man op dit oogenblik zeker niet verwacht zou hebben:

— Ezels en botterikken.

Grenfell keek hem eenigszins verwonderd aan.

— Wat meent gij, Mylord? vroeg hij.

— Niets bijzonders, mijn waarde Grenfell. Zoudt gij niet zoo vriendelijk willen zijn om door te gaan?

— Er valt niet veel meer te vertellen, Mylord. Ik heb Irwin Hoare zeer duidelijk aan het verstand gebracht, dat ik niet zou dulden dat hij Dolly ook maar met een vinger aanraakte — en wat de oude Dickins betreft, die heeft hem eens de deur uitgeworpen. Ik zeide u al, dat hij bijzonder driftig was.

— Nu, dan weet ik genoeg, hernam Raffles.

Hij trad op den jongen man toe, en stak hem de hand toe.

— Toen ik uw verhaal bijna ten einde had aangehoord, was ik van plan mij eenvoudig naar de conversatiezaal te begeven, met het gevoel, dat ik een treurige, maar belangwekkende zaak had vernomen, maar wat gij mij daar het laatst gezegd hebt, is van zoo groote beteekenis, dat ik u verzoek, mij naar Glanmore te vergezellen.

— Naar Glanmore? herhaalde Grenfell verbaasd. Wat moet ik daar doen?

— Zooals ik u zeg, mij gezelschap houden.

— Maar wat gaat gij er doen?

— Een onderzoek instellen naar de omstandigheden,

waaronder de moord op uw oom plaats greep. Daarbij kunt gij mij van groot nut zijn.

— Maar wat gelooft gij dan eigenlijk? riep de jonge man hoe langer hoe verbaasder uit.

— Ik geloof, dat de justitie een verschrikkelijke vergissing heeft begaan, hernam Raffles op ernstigen toon.

— Groote God, Mylord, riep Grenfell uit, terwijl hij Raffles bij den arm greep. Zou dat waar kunnen zijn?

— Ik vrees er voor. En om mij zekerheid te verschaffen wil ik de zaak onderzoeken. Vergezelt gij mij of niet?

— Wanneer gij wilt, Mylord, over een uur als het noodig is, riep de jonge man opgewonden uit. O, ik heb geen rust noch duur meer. Mijn lieve Dolly. Als haar vader toch eens onschuldig was.

— Laten wij dan afspreken dat wij morgenochtend met den eersten trein vertrekken, of nog beter wij gaan met een mijner snelste renwagens. Dan kunnen wij er nog twee uur vroeger zijn dan de trein. Ik kan dus op u rekenen?

— Ziedaar mijn hand, Mylord!

— Goed zoo! Zorg dan dat gij morgenochtend om zeven uur aan mijn huis in Regentstreet zijt!

— Ik zal op tijd zijn, Mylord!

— Dan doen wij nu het verstandigste ons ter ruste te begeven, want wij zullen vroeg uit de veeren moeten! merkte Charly Brand op.

De drie mannen begaven zich nu ijlings naar hun woningen, ten einde het noodige voor de reis in orde te brengen.

Den volgenden morgen had de pendule in de eetzaal haar zeven heldere slagen laten hooren, ton Gaston, de oude kamerbediende van Lord Aberdeen, het bezoek van Douglas Grenfell kwam aankondigen.

De jonge man was in reistoilet en droeg een klein handvalies,

Raffles en Charly verwelkomden hem hartelijk.

Een kwartier later zaten zij alle drie in den grooten, zeer snellen renwagen, die voor het huis stond te wachten.

Henderson zat reeds achter het stuurwiel.

Hij had zijn instructie reeds ontvangen en zoodra de drie heeren gezeten waren vloog de auto weg en door de nog tamelijk verlaten straten van Londen, de noordelijke voorsteden en langs den weg naar Dundee.

Het duurde geen anderhalf uur of de wagen, die als een wervelwind voortstormde had den Schotschen snel-

trein ingehaald, die om kwart voor zevenen van het Victoriastation was vertrokken.

Wegens de snelle vaart van den wagen konden de drie mannen slechts weinig met elkaar spreken.

Raffles was diep in gedachten verzonken en combineerde waarschijnlijk alle mogelijke gevallen in zijn vluggen geest.

Na een rit van omstreeks zes uren, hield de wagen voor het eerst stil in een groot dorp, waar de drie reizigers de lunch gebruikten.

Spoedig daarop zetten zij den tocht weder voort, en om zeven uur in den avond hadden zij Glanmore bereikt.

Zij namen hun intrek in het grootste logement van het dorp, dat reeds van het jaar 1650 dateerde en nog alle kenmerken vertoonde van de middeleeuwsche Engelsche herbergen.

Raffles had aanstonds een goed middagmaal besteld.

Ook onder den maaltijd werd meestal het stilzwijgen bewaard, daar Raffles nog altijd in gedachten verdiept was.

Hij had een blaadje papier uit zijn opschrijfboekje gescheurd en Douglas Grenfell verzocht hierop een plattegrond te maken van het kasteel van zijn oom, aan welk verzoek de jongeman dadelijk had voldaan.

En over dit papiertje zat Raffles nu heengebogen, ternauwernood de voortreffelijke spijzen aanrakend, welke de dikke waard persoonlijk was komen aandragen.

De drie mannen begaven zich vroeg ter ruste om te bekomen van de vermoeienissen van de reis en den volgenden morgen aanstonds hun onderzoek te kunnen beginnen.

Nog voor acht uur in den volgenden morgen waren zij allen weder op de been en na een vlug gebruikt ontbijt begaven zij zich op weg naar „Hastings Castle”.

Na ongeveer een half uur te hebben geloopt, zagen zij het oude kasteel op den top van een lagen heuvel liggen.

Raffles stond stil.

— Is het venster van de eetzaal van hier af te zien? vroeg hij, zich tot Grenfell wendende.

— Neen, Mylord! Het bevindt zich aan den achterkant!

— Dat heeft de moordenaar dan slim bedacht! zeide Raffles. Want al was het nacht, dan moest hij toch vreezen, dat men het verlichte venster in den gevel en de gedaante van den misdadiger zou opmerken!

— Ongetwijfeld!

De drie mannen liepen een oogenblik zwijgend verder.

Toen vroeg Raffles weder:

— Heeft men de gestolen zilveren en gouden voorwerpen ooit teruggevonden?

— Nooit, Mylord!

— Is u een opgave van de voorwerpen aan de justitie verstrekt?

— Dat zeker!

— Waarschijnlijk alleen aan de Engelsche?

— Dat geloof ik tenminste wel!

Raffles haalde de schuders op.

— Ik zeg en herhaal, dat Scotland Yard nog steeds niet op de hoogte van haar tijd is! Men had een opgave van de gestolen voorwerpen bij honderdduizenden exemplaren naar alle steden van slechts eenige betekenis op het vasteland moeten sturen. Dan was er tenminste kans geweest, dat men daar een dier voorwerpen had teruggevonden en zodoende op het spoor van den misdadiger had kunnen komen!

— Neem het mij niet kwalijk, Mylord, maar daar kon de justitie toch immers geen rekening mede houden, van het oogenblik af, waarop zij Owen Dickins voor den moordenaar hield.

— Daarin hebt gij gelijk! Maar daar het onmogelijk is, dat hij de gestolen voorwerpen naar een andere stad bracht, daar hij immers onmiddellijk gearresteerd werd, zoo moet de justitie dan toch onderzoek hebben gedaan naar de plaats waar hij die zaken verborgen had!

— Dat heeft zij ook gedaan, Mylord, maar zonder resultaat!

Raffles stiet een minachtend lachje uit.

— Maar welk een gedachtengang hebben die heeren van het gerecht dan toch gevolgd! riep hij uit. Dickins is waarschijnlijk geen volle zes uren op vrije voeten geweest en hij moet dus het goud en het zilver dicht in de nabijheid van zijn woning verborgen hebben!

— Men heeft daar alles onderzocht, Mylord, en niets kunnen vinden.

Onder het spreken waren de drie mannen het kasteel genaderd.

— Gij wilt zeker eerst de kamer zien, waar het lichaam van mijn ongelukkigen oom gevonden werd?

— Neen, wij zijn nu toch buiten, ik wil liever eerst den achtergevel eens bekijken en dan de ladder zien, die tegen het venster heeft gestaan, ten minste, als dat voorwerp nog bestaat.

— Zeker, Mylord, de ladder wordt slechts zeer weinig gebruikt en bevindt zich in gindsche loods.

De drie mannen waren nu om het huis heen geloopt en Grenfell wees op een soort tuinhuis, waarin de tuinlieden hun gereedschap plachten te bewaren, benevens de planten, die des winters binnenshuis werden gehaald.

— Daarin moet ook de ladder zijn!

— En het raam? vroeg Raffles.

Grenfell wees naar een tamelijk breed dubbel raam op de eerste verdieping, niet ver van den hoek van het huis.

— Dus daarboven was de slaapkamer van uw oom?

— Juist!

— En het raam naast dat van de eetzaal?

— Behoort bij de bibliotheek!

— Hebt gij geen boeken vermist uit de verzameling, die u is nagelaten?

— Om u de gulle waarheid te zeggen, Mylord, heb ik nog volstrekt geen gelegenheid gehad om dat te kunnen constateeren. Ik verzeker u, dat ik waarlijk wel wat anders te doen had, dan mij bezig te houden met het sorteeren en rangschikken van een paar duizend boeken! Dat werkje dacht ik te ondernemen als ik eenmaal goed en wel mijn ingenieurstitel heb gehaald!

— Waar bevinden zich die boeken thans?

— Te Manchester bij een zeer vertrouwd vriend van mij, die een zeer groot huis heeft! Hij is een jaar geleden, daar hij zelf een groot boekenliefhebber is, begonnen met de boeken te registreeren en ze te vergelijken met den catalogus, dien Irwin Hoare er van had aangelegd, maar ik zou u volstrekt niet kunnen zeggen, hoever hij er nu mede is!

— Een jaar is een lange tijd! zeide Raffles. Misschien is hij er al zeer ver mee gevorderd, wat ik van harte hoop!

Grenfell keek hem vragend aan, maar Raffles vervolgde aanstonds:

— Ik zou die ladder wel eens willen zien.

— Dat kan gemakkelijk genoeg, Mylord, want de deur van de loods is nooit op slot.

De drie mannen begaven zich naar het tuinhuis.

Charly opende de deur.

— Daar hangt de ladder! zeide Grenfell, terwijl hij op het voorwerp wees, dat aan twee zware krammen was opgehangen.

Charly nam het voorwerp eraf en droeg het naar buiten.

Toen hij het tegen het raam van de eetzaal wilde aanzetten, hield Raffles hem met een gebaar tegen.

— Wacht een oogenblik! zeide hij.

Hij nam Charly de ladder uit de handen en plaatste haar met het bovineinde tegen het kozijn van de eetzaal.

Toen wendde hij zich tot Grenfell en vroeg:

— Gij zijt er zeker van, dat deze ladder gebruikt werd?

— Ik weet beslist zeker, dat dit de ladder is, die de justitie hier tegen het huis heeft vinden staan. Het is trouwens de eenige die er in de loods aanwezig was!

— Merkt gij er niets aan op? vroeg Raffles.

— Wat zou ik er aan opmerken? vroeg Grenfell verbaasd.

— Niet aan de ladder zelf, maar aan haar stand, meen ik! Neen, gij moet een weinig ter zijde gaan staan, als gij er vlak voor staat, zal het u niet opvallen.

Grenfell trad een weinig ter zijde tot hij naast de ladder stond en riep toen dadelijk uit:

— De ladder staat zeer steil, Mylord! Zij is met den onderkant van de stijlen nauwelijks zestig centimeter van den muur verwijderd!

— Juist! En nu zal nooit iemand, en zeker geen pachter, die veel met ladders omgaat, zulk een voorwerp op die wijze tegen een muur zetten! Als ik hem echter op de gewone wijze neerzet, met een behoorlijke helling, dan komt hij met de bovenzijde lang niet aan het kozijn, zooals gij ziet. Voor een oud, en eenigszins zwaarlijvig man, zooals Owen Dickins mij is afgeschilderd, was het bepaald bijna levensgevaarlijk die steile ladder op en af te klimmen!

— En wat leidt gij daar nu uit af, Mylord? vroeg Grenfell verwonderd.

— Dat de moordenaar reeds binnenshuis was, en zich volstrekt niet van deze ladder heeft bediend.

Charly en Grenfell beiden keken Raffles met open mond aan.

— Gij gelooft dus werkelijk, dat iemand van het personeel de misdaad heeft gepleegd? begon Charly.

— Ja, mijnheer Brand, dat geloof ik! En als ik mij niet sterk vergis, dan moet de dader gezocht worden onder het welonderwezen personeel! Kortom, als gij zijn naam wilt weten — dan geloof ik u dien wel te kunnen zeggen. Hij luidt: Irwin Hoare!

HOOFDSTUK VI.

In het oude kasteel.

Charly en Grenfell slaakten tegelijkertijd een kreet van afschuw en verwondering.

— De bibliothecaris van mijn oom? riep de jonge man eindelijk uit, terwijl hij Raffles woest bij den arm greep.

— Dezelfde — of ik zou mij al bijzonder moeten vergissen!

— Maar kunt gij daar bewijzen voor bijbrengen?

— Tastbare bewijzen zeker nog niet — maar wel feiten, die zijn schuld als vaststaande kunnen doen aannemen.

En nu deelde Raffles den jongen man, natuurlijk zonder op bijzonderheden in te gaan, mede, wat hij van den gewaanden Carington wist!

Toen hij hem den zegelring beschreef, dien hij den zonderlingen boekenliefhebber had zien dragen, riep Grenfell uit:

— Ja, dat moet Hoare zijn! Hij droeg een ring, waarop uw beschrijving volkomen past, en dien hij niet meer kan afleggen, daar de gouden band diep in zijn vleesch gedrongen was.

— Welnu, mijn waarde Grenfell, vervolgde Raffles, die man zoekt in Londen steeds en al jaren naar een boek, dat moet dateeren uit het begin van de elfde eeuw. Combineer daarmee het feit, dat Hastings Castle werd gebouwd door een der vazallen van Willem den Veroveraar, die hier omstreeks het jaar 1066 kwam, en gij zult het mij niet kwalijk nemen, als ik al die zaken met elkander in verband breng! Gij zult wel bemerken, dat ik er nog over gezwegen heb, dat Hoare een harts-tochtelijke liefde had opgevat voor de dochter van den ouden Dickins, die hem eens de deur moet hebben uitgeworpen! Hoe was zijn karakter?

— Hij was sluw en stil en sprak niet veel, maar ik heb hem altijd voor een haatdragend en listig man gehouden, die een belediging waarschijnlijk zijn geheele leven lang niet zou vergeten. Bovendien heb ik verscheidene keeren gelegenheid gehad, om te constateeren, dat hij zeer geldzuchtig was.

— Dan zouden wij nog slechts één ding behoeven te weten, hernam Raffles, en dat is, of er uit de boeken-

verzameling van uw oom een of ander oud dokument wordt vermist!

— Wel; ik kan aanstonds mijn vriend in Manchester telegrafeeren! stelde Grenfell voor.

— Ja, dat zou ik maar dadelijk doen, dan hebben wij daaromtrent zekerheid! riep Raffles uit.

De drie mannen begaven zich zoo spoedig mogelijk weder naar het dorp terug en in het kleine postkantoor verzond Grenfell zijn telegram met betaald antwoord poste restante!

Dat antwoord kwam een half uur later en luidde als volgt:

„Heb juist hedenmorgen ontdekt, dat er een boek ontbreekt, waarvan de titel luidt: „De geschiedenis van Godefroi de Clermons-Tonnerre” Het was volgens den catalogus een in het Fransch geschreven dagboek, dateerend van het jaar 1072, en voor een oudheidkundige van onschatbare waarde. In den catalogus was de titel doorgehaald, maar ik heb met behulp van een chemisch waterliefje den naam weder te voorschijn gebracht. Geef mij instructie.

Je vriend Jack.”

Zwijgend overhandigde Grenfell het telegram aan Raffles, die het vlug doorliep.

— Ik geloof, dat nu alle schakels van de keten wel voorhanden zijn! zeide hij kalm. Naar mijn meening heeft de zaak zich als volgt toegedragen. Hoare is des nachts naar de bibliotheek geslopen, waarschijnlijk om daar zijn onderzoekingen in het geheim voort te zetten. Het boek van Clermons-Tonnerre zal wel eenige aanwijzingen bevatten omtrent een verborgen schat, daaraan twijfel ik geen oogenblik! De duivel der hebzucht zal hem hebben ingeblazen, dat hij de gelegenheid ook wel kon aangrijpen, zich meester te maken van de gouden en zilveren voorwerpen in de eetzaal. Uw oom is door het gerucht waarschijnlijk wakker geworden en naar beneden geslopen, hij heeft den roover overvallen en deze heeft hem neergestoken met een mes, dat hij misschien toevallig, misschien om boeken open te snijden, bij zich had. Om de schuld van zich af te werpen

en tevens aan zijn wraaklust te voldoen, verzon hij het monsterachtige plan de verdenking op Dickins te doen vallen. Hij begroef het gestolen goed ergens in de buurt, ging het bebloede mes door een openstaand raam in de kamer van Dickins werpen en begaf zich weder ter ruste, alsof er niets gebeurd was.

Grenfell had met gebalde vuisten toegeluisterd.

— Het is zeer wel mogelijk, dat de zaak zich zoo heeft toegedragen, Mylord! Maar laat hij zich dan voor mij in acht nemen, want als ik hem mocht tegenkomen, zou ik niet voor mijzelf kunnen instaan!

Raffles legde hem kalmeerend de hand op den schouder.

— Dat zou ik voorloopig maar niet doen, later zal ik u nog wel gelegenheid geven u op dien ellendeling te wreken.

— Maar hebt gij eenig bewijs voor uw meening, Mylord? vroeg de jonge man weder.

— Neen, een bewijs heb ik niet, maar gij kunt er u zelf van overtuigen, dat mijn inzicht zeer waarschijnlijk juist is. Ik verzeker u dat ik de bewijzen naderhand wel zal weten te leveren. De hoofdzaak is voorloopig, dat ik in het bezit kom van het dagboek van Godefroi de Clermons-Tonnerre. Ik ben overtuigd, dat wij in dat handschrift den sleutel van het geheim zullen vinden.

— Maar als dat zoo is, Mylord, hernam Grenfell opgewonden, dan moeten wij aanstonds iemand naar Manchester zenden, naar mijn vriend Jack.

— Waartoe? vroeg Raffles.

— Wel, hij seint immers zoeven, dat het handschrift in mijn bibliotheek ontbreekt.

— Welnu, hernam Raffles, als het ontbreekt, dan kunnen wij ons ook wel de moeite besparen uw vriend Jack lastig te vallen. Het is immers duidelijk, dat het handschrift zich op dit oogenblik bevindt in handen van Irwin Hoare.

— Gij hebt gelijk, Mylord, en ik had dit eerder moeten bedenken, merkte Grenfell verlegen op.

— Ik ben blij, dat gij het met mij eens zijt, zeide Raffles glimlachend. Ik geloof dan ook, dat wij verstandig zullen doen, ons onderzoek hier als geëindigd te beschouwen en maar weder naar Londen terug te keeren!

Grenfell scheen een oogenblik te aarzelen.

— Gelooft gij, dat ik ongelijk heb? vroeg Raffles.

— Dat niet, Mylord, maar....

Hij beëindigde den zin niet, maar wierp Raffles een verlegen blik toe.

— Ah, ik begrijp het al, riep deze uit, er woont in

dit dorp nog een zeker jong meisje, dat gij zeker gaarne eens zoudt willen bezoeken!

Grenfell antwoordde niet aanstonds, maar de blos, die in zijn wangen opsteeg, liet aan duidelijkheid niets te wenschen over.

— Ik heb het dus goed geraden? hernam Raffles. Dolly woont dus nog steeds hier?

— Ja, Mylord! Weliswaar niet meer in hetzelfde huis, waaraan voor haar zulke vreeselijke herinneringen verbonden waren, maar toch wel in hetzelfde dorp, ten huize van een zuster van haar armen vader, die zich over haar ontfermd heeft! Gij kunt wel begrijpen, dat het arme meisje door den slag, die haar zoo eensklaps trof, als het ware verdoofd was!

— Is het lang geleden, dat gij haar voor het laatst gezien had?

— Ongeveer een maand, Mylord! Zij had mij weliswaar verboden haar te bezoeken, en zelfs had zij mij verzocht onze betrekkingen geheel en al af te breken, daar zij vreesde, dat ik mijn toekomst voorgoed zou bederven, als ik mij te veel bleef bemoeien met een jong meisje, wier vader in de gevangenis zat, onder verdenking van moord, maar ik heb mij toch nooit laten weerhouden.

— Ik geloof, dat Dolly een edel hart heeft, zeide Raffles op zachten toon. Ik behoef zeker niet te vragen of zij twijfelt aan de onschuld van haar vader?

— Zij heeft daar geen seconde aan geloofd, Mylord! Zelfs toen de bewijzen verpletterend geleken, riep zij het den rechters nog steeds in het gelaat, dat zij zich vergisten — dat zij moordenaars waren! Ik ben niet bij dit tooneel aanwezig geweest, maar volgens ooggetuigen moet het vreeselijk geweest zijn.

— Dat kan ik mij voorstellen, zeide Raffles. Men had haar als getuige ontboden?

— Ja, Mylord, en ofschoon zij zich voor de rechters op de knieën wierp en hen bezwoer, dat haar vader onschuldig was, het mocht niet baten!

— Welnu, mijn waarde Grenfell, begeef u dan aanstonds naar het jonge meisje toe en zeg haar wat hier is voorgevallen! Maar wees vooral voorzichtig, dat gij geen al te groote hoop bij haar opwekt, want de teleurstelling zou haar kunnen doden.

— Vrees niets, hernam de jonge man, wiens oogen nu vol tranen stonden. Ik beloof u, dat ik haar zeer langzaam zal voorbereiden.

— Welnu, dan nemen wij afscheid. Mijn secretaris en

ik begeven ons aanstonds naar Londen en gij zoekt Dolly op.

Raffles en Charly drukten Grenfell hartelijk de hand en daarop spraken de drie mannen af, dat zij elkander den volgenden dag weder zouden treffen in het eenige groote logement, hetwelk het dorp rijk was.

Charly en Raffles gunden zich niet eens den tijd in het hotel te lunchen, maar lieten eenige levensmiddelen inpakken en sprongen aanstonds weder in den renwagen, welken Henderson reeds had voorgereden.

In een verbijsterende vaart werd de terugtocht naar Londen ondernomen.

Raffles sprak onderweg niet veel, maar Charly begreep wel, dat zijn meester bezig was met het uitwerken van een of ander gewaagd plan. Zonder een oogenblik op te houden reed de auto met een gemiddelde snelheid van 100 K.M. per uur naar de Engelsche hoofdstad terug, waar zij omstreeks 5 uur in den namiddag aankwamen. Toevallig bracht hun weg hun door de oude wijk, waar de boekverkoopers hun winkels hadden.

Door een soort voorgevoel aangegrepen, liet Raffles de auto stilhouden voor het stalletje van zijn ouden vriend den boekhandelaar. Hij stapte uit en liep regelrecht den winkel binnen.

— Mijn waarde vriend, zoo begon hij, zoodra de oude boekhandelaar uit de duisternis van zijn magazijn te voorschijn was getreden, ik moet u een vraag doen: Is mijnheer Carington hier somtijds geweest, sedert ik u voor het laatst bezocht heb?

De boekhandelaar keek den vrager knipoogend aan.

— Ziet gij wel, dat het toeval de wereld nog niet uit is? Mijnheer Carington is juist hedenmorgen in mijn winkel geweest!

— En... gij hebt hem zeker weer met leege handen moeten laten vertrekken? vroeg Raffles, terwijl hij zijn grijze oogen vol spanning op het gelaat van den ouden man vestigde.

De oude boekhandelaar liet een kort lachje hooren, terwijl hij zijn rimpelige handen verheugd over elkaar wreef.

— Neen, Mylord, daarin vergist gij u, zeide hij, terwijl hij zijn woorden weder van een knipoogje vergezeld liet gaan.

Raffles voelde een schok van schrik door zijn leden varen.

Hij greep den boekhandelaar krachtig bij den arm en schudde hem tamelijk ruw door mekaar.

— Wat wilt gij zeggen, riep hij uit, gij meent toch niet, dat gij Carington hebt kunnen helpen aan het oude boek, waarom hij u dagelijks kwam vragen?

De boekhandelaar wierp zijn client een verschrikten blik toe.

Nog nooit had hij diens gelaat zoo vertrokken en bleek gezien.

— Maar wat kon ik er aan doen? riep hij op jammerenden toon uit, mr. Carington betaalde mij een zeer hoogen prijs en het toeval had mij het stuk gisteren juist in handen gebracht.

Raffles liet den arm van den boekhandelaar los.

Hij begreep wel, dat hij den man slechts zenuwachtig zou maken, als hij hem op die wijze behandelde; hij dwong zich dus niet zonder moeite tot kalmte, en hernam:

— Gij hebt dus dat oude document aan Mr. Carington verkocht?

— Ja, mijnheer, antwoordde de boekhandelaar.

Op het gelaat van Raffles vertoonde zich een minachtend glimlachje en in zijn binnenste verwenschte hij het lot, dat hem juist een dag te laat had doen komen.

Er viel echter op zijn trekken niet het minste te bespeuren van hetgeen er in hem omging.

— Wilt gij mij niet zeggen, hoe gij zoo plotseling aan dat stuk gekomen zijt?

— Daar behoef ik volstrekt geen geheim van te maken, antwoordde de boekhandelaar. Gisteren kwam hier een jong meisje, vergezeld van een oude dame, die beiden in tamelijk kommervolle omstandigheden schenen te verkeerren.

— Hoe was de naam van dat meisje? riep Raffles uit.

De boekhandelaar keek den vrager verbaasd aan.

— Het is mijn gewoonte niet, te vragen naar den naam van degenen, die mij boeken verkoopen, mijnheer, maar ik hoorde hoe de oude dame haar Dolly noemde!

HOOFDSTUK VII.

De geschiedenis van Godefroi de Clermons-Tonnerre.

Raffles had moeite zijn kalmitte te bewaren, toen hij dezen naam hoorde uitspreken, hoezeer hij ook gewend was zijn zenuwen in bedwang te houden.

— Hebt gij ook misschien den naam van de stad gehoord, waaruit zij afkomstig waren?

— Ja, mijnheer, dat wel. Zij verzekerde herhaaldelijk, dat zij nog denzelfden avond naar Glanmore terug moesten.

Nu had Raffles zekerheid!

Hij vroeg zich echter vruchteloos af, door welken zonderlingen samenloop van omstandigheden de dochter van den man, die wegens een afschuwelijk misdrijf gevangen zat, met dit kostbare stuk naar Londen was gekomen.

Hij bleef even in gepeins staan en vervolgde toen:

— Wat hebt gij het jonge meisje betaald?

— Twintig pond, mijnheer!

— Hebt gij kunnen bemerken of zij verheugd waren met het bedrag?

— Zeer verheugd, mijnheer, maar hun blijdschap was niets vergeleken met de bijna angstaanjagende vreugde van mijnheer Carington. Ik vreesde werkelijk een oogenblik hem krankzinnig te zien worden. Hij danste als een Indiaan door mijn winkel en herhaaldelijk heb ik hem het oude vod, dat ik hem in de hand had gegeven, zien kussen!

— En — wat heeft hij wel voor dat vod betaald?

De boekhandelaar aarzelde even alvorens hij antwoordde:

— 100 pond sterling, mijnheer!

— 100 pond, herhaalde Raffles verwonderd, en vondt gij dat bedrag dan niet verbazend hoog?

— Ik wil wel bekennen, mijnheer, dat ik het inderdaad wat buitensporig vond, maar....

— Maar gij hebt geoordeeld: zaken zijn zaken? Is het niet zoo?

De boekhandelaar knikte zwijgend.

— Gij hebt u toen zeker gehaast van uw 80 pond winst een gedeelte af te zonderen om dat aan miss Dolly te sturen zoodra gij haar adres zult hebben uitgevonden?

De boekhandelaar draaide zenuwachtig het kalotje,

dat hij had afgezet, toen zijn bezoeker binnentrad, in zijn beenige vingers rond.

— Om u de waarheid te zeggen, mijnheer.... begon hij haperend.

— Doe maar geen moeite, viel Raffles hem in de rede ik zie wel wat het is, gij zijt al niet veel beter dan de rest; voorloopig doet het er ook niet toe! Gij zegt dus dat Mr. Carington met het oude stuk is weggegaan in een toestand van de grootste opwinding?

— Zooals ik zeg, mijnheer, hij leek wel gek!

— Nu, dat is alles wat ik van u wilde weten, hernam Raffles op korten toon. Had het meisje nog meer boeken bij zich?

— Ja, mijnheer, een bundeltje van 12 stuks ongeveer, maar de meeste waren niet veel waard.

— Laat ze mij eens zien, beval Raffles.

De boekhandelaar strompelde weg en keerde even later terug met een kleinen stapel boeken.

Raffles liep ze vluchtig even door en zeide toen:

— Ik geef er u 10 pond voor.

De winkelier was blijkbaar nogal verbaasd over deze hooge som, maar hij haastte zich de boeken te laten inpakken.

Enkele minuten later trad Raffles weder op straat, met de boeken onder zijn arm.

— Naar huis, Henderson! fluisterde hij den chauffeur toe, en rijd wat ge rijden kunt.

Hij stapte in en het volgende oogenblik zette de auto zich weder in beweging.

Ongeveer een half uur later zaten de beide vrienden tegenover elkaar in de bibliotheek van de villa.

Tijdens den rit had Raffles aan Charly mededeelingen gedaan van het zonderlinge geval, hetwelk hem zoeven ter oore was gekomen.

Ongeveer twee uur later zat Irwin Hoare, alias Carington, in zijn studeervertrek voor zijn schrijftafel.

Hij had het hoofd tusschen de beide handen geklemd en zijn grijsgroene oogen waren strak gevestigd op de laatste pagina van een met de hand geschreven boek dat voor hem lag.

Geen enkele spier bewoog aan hem.

Hij zat daar als uit brons gegoten.

Slechts nu en dan welde een diepe zucht uit zijn borst.

Zijn gelaat was zoo bijzonder bleek, dat het slechts weinig afstak bij de kleur van het papier der groote kaart van Schotland die dicht onder zijn bereik lag.

Eindelijk stond hij op en begon met stille, sluipende schreden het vertrek op en neder te loopen.

Een kat had niet zachter kunnen gaan dan hij.

Telkens opnieuw stond hij stil voor het handschrift en wierp er één ongeduldigen blik op.

— Bijna aan het doel te zijn gekomen, na jaren van vruchteloos zoeken en dan toch misschien nog te zullen falen, gronde hij in zich zelf. Waarom heeft die Fransche ridder uit den tijd van Willem den Veroveraar dit stuk ook moeten opstellen in een geheimschrift waaruit geen kat of hond kan wijs worden? Nu weet ik alleen nog maar den naam van de plaats, waar de schat begraven is.

Hij stampvoette woedend en begon daarop weder door het vertrek te loopen als een tijger in zijn kooi.

Dan weder liet hij zich nedervallen in den grooten stoel voor zijn tafel, nam een potlood ter hand en begon opnieuw met zijn pogingen, het geheimschrift uit de elfde eeuw te ontraadselen.

Zoo verstreken bijna drie uren.

Ten slotte wierp Carington, wiens slapen van de inspanning waren begonnen te kloppen, met een wanhopig gebaar zijn potlood neder.

— Ik zal het nooit vinden! riep hij op gesmoorden toon.

— Kan ik u wellicht van dienst zijn, mijn waarde heer Hoare? klonk eensklaps een zacht-gedempte stem door het holle, stille vertrek.

Met een half onderdrukten schreeuw wendde Hoare zich om.

In het eerst zag hij niets.

— Het vertrek was voor een groot gedeelte in duister gehuld.

De electriche lamp, op het tafelblad geplaatst, verlichtte slechts een deel van de kamer.

De achtergrond was echter in bijna volmaakte duisternis gehuld.

Maar in die donkerte ontwaarden de scherpe oogen van Hoare nu een gedaante, die onbeweeglijk en zwijgend dicht bij de gordijnen stond, welke de dubbele schuifdeuren naar een aangrenzend vertrek verborgen.

Langzaam ging de hand van Hoare naar de lade van zijn schrijftafel.

Maar dadelijk klonk weder de zachte, maar doordringende stem:

— Blijf rustig staan, mijnheer Hoare en laat die lade met rust, of ik zou mij genoodzaakt zien, u neer te schieten! Ik versta geen scherts, moet gij weten.

Onder het spreken was de gedaante langzaam naderbij gekomen.

Door schrik verlamd hield Hoare onafgebroken zijn groene oogen op de naderende gestalte gericht.

Hij zag een rijzig, gespierd man, gehuld in een langen, met roode zijde gevoerden mantel, het hoofd gedeckt door een glanzenden hoogen hoed, het gelaat voor de grootste helft verborgen achter een zwart masker.

De man had de armen over elkaar geslagen en staarde door de gaten van het masker den ander aan.

— Wie zijt gij en hoe komt gij hier? vroeg Hoare toonloos.

— Wie ik ben, doet er voor het oogenblik niets toe, maar hoe ik hier gekomen ben, wil ik u in enkele woorden wel zeggen. Het ging heel eenvoudig in zijn werk — ik ben door den achtertuin gegaan, heb een ladder tegen den muur van het huis gezet, en ben door een venster naar binnen geklommen. Dat is voor u zeker niets nieuws, want als ik mij niet sterk vergis, zijt gij zeer goed op de hoogte van ladders — en van alles, wat men daar zoo al mede kan doen, niet waar?

Hoares gelaat had een aschvale tint gekregen.

Een rauwe kreet ontwong zich aan zijn keel.

— Zijt gij de duivel, dat gij mij dit zegt? vroeg hij heesch. Wat wilt gij?

— Dat zult gij spoedig genoeg vernemen, Irwin Hoare, moordenaar van den ongelukkigen graaf Fitzclarence, lage betichter van den onschuldigen Owen Dickins!

De man met het masker had deze woorden zonder stemverheffing uitgesproken, maar er lag zulk een vreeselijke bedreiging in, dat Hoare het merg in zijn gebeente voelde verkillen.

Hij liet zich in zijn stoel nederploffen, waaruit hij zich half had opgericht en stamelde bijna onhoorbaar:

— Ja, ja — gij moet de Satan zijn!

Hij blikte om zich heen als een in het nauw gedreven dier, dat door de honden besprongen wordt.

De gemaskerde was nog eenige schreden naderbij getreden.

— Gij kunt niet ontvluchten, Irwin Hoare! zeide hij

op snijdenden toon. Ik zou geen oogenblik aarzelen, u overhoop te schieten, als gij het zoudt willen beproeven! Want dan zou ik de aarde bevrijd hebben van een monster, zooals zelfs ik niet wist, dat er bestonden!

Hij zweeg even en vervolgde toen:

— Ga in gindschen stoel zitten!

Hoare begaf zich langzaam naar den stoel, dien de gemaskerde hem had aangewezen.

Raffles— want hij was het — liep naar de tafel en nam het handschrift op.

De laatste bladzijden ontbraken.

In plaats daarvan was een los vel papier in het boek geplakt, vergeeld door ouderdom, maar nog zeer goed leesbaar.

Het was bedekt met een aantal letters en cijfers, die schijnbaar ordeloos door elkaar stonden en met eenige zonderlinge figuren.

— Dit was dus het waardevolle papier, waarop gij blijkbaar den ganschen avond met zooveel ijver hebt zitten studeeren? vroeg Raffles, op het blad wijzend.

Hij wachtte het antwoord niet af, maar scheurde het blad met een snel gebaar uit het boek en stak het in den binnenzak van zijn rok.

Hoare vloog op.

— Wat doet gij daar? siste hij.

— Dat ziet gij, antwoordde Raffles kalm. Ik maak mij van dit papier meester en wel met hetzelfde recht, dat gij hebt toegepast, toen gij het gisteren kocht!

— Dat papier is mijn eigendom, riep Hoare op woesten toon.

— Gij wilt zeggen — dat *was* het! hernam Raffles kalm. Ik betwijfel, of gij er eenig recht op kunt laten gelden, en daarom maak ik er geen bezwaar tegen, het voorloopig onder mijn berusting te nemen.

— Dat zullen wij zien! schreeuwde Hoare.

Met een enkelen sprong was de ellendeling bij Raffles.

Hij hief de hand op, waarin een kort maar vlijmscherp mes schitterde.

Maar hij had met een al te sterke tegenpartij te doen.

Raffles greep den opgeheven rechterarm even boven den pols, stak bliksemsnel zijn linkerarm onder den elleboog van zijn tegenstander en boog toen diens gewapenden arm met zooveel kracht terug, dat Hoare een gebrul van pijn slaakte en het mes liet vallen.

Raffles zette er zijn voet op, en slingerde den schurk van zich af, zoodat deze weder in den stoel terugviel.

Hij had zijn kalmte geen oogenblik verloren,

Zijn voet wegnemend, raapte hij het mes op en liet het in zijn zak glijden.

Toen zeide hij volmaakt kalm:

— Gij moet dat niet meer doen. Het leidt tot niets en het maakt er uw zaak niet beter op!

Hij wierp door de gaten van het masker den ellendeling een doorborenden blik toe en vervolgde:

— Eerst moet gij mij zeggen, Irwin Hoare, of gij voornemens zijt, uw misdaad te bekennen!

— Tegenover u? riep Hoare hoonend. Zijt gij gek? Wie zijt gij, dat gij mij dat durft vragen? Ik weet in het geheel niet, waarover gij spreekt!

— Weet gij dat waarlijk niet? Dan zal ik het u wel zeggen! hernam Raffles onverstoort. Eenige jaren geleden werd graaf Fitzclarence vermoord op zijn riddersgoed „Hastings Castle”. Van dien afschuwelijken moord werd een zijner pachters, Owen Dickins beschuldigd, omdat men hem een hevigen twist had hooren voeren met zijn meester, en vooral wijl men in zijn woning een bebloed mes vond, waarmede de misdaad ongetwijfeld moest zijn volbracht! Welnu, dat mes behoort u! Gij hebt graaf Fitzclarence gedood, die u overviel, toen gij aan het rooven waart, en toen is het duivelsche plan bij u opgekomen, u op Dickins te wreken, wiens dochter gij te vergeefs tot uw vrouw hebt trachten te maken. En als gij dit alles zoudt willen loochenen, dan zou ik slechts een blik op uw gelaat behoeven te werpen, om te zien dat ik de waarheid spreek! Gij ziet er uit als de misdaad zelve!

Inderdaad vertoonden de trekken van den schurk een ontzettende verandering.

Hij was lijkbleek geworden en zijn tanden klapperden, alsof hij hevig de koorts had.

Raffles beschouwde hem eenige oogenblikken en ging toen voort:

— Het raakt mij trouwens niet, of gij uw misdaad aan mij wilt bekennen! De rechters mogen over u beslissen! Mij is het er slechts om te doen, een onschuldige man uit de gevangenis te bevrijden, waarin hij door uw vervloekte schuld is geraakt!

De Groote Onbekende trad nu weder op de tafel toe en nam er een ander, eveneens zeer oud boek af.

Halffluid las hij den titel: „Het dagboek van Godefroi de Clermons-Tonnerre, geschreven in den jare 1072 onzes Heeren”.

Het handschrift, op perkament geschreven met een vrij lompe hand, was in de Fransche taal vervat en het besloeg ongeveer twintig bladzijden.

Raffles sloeg eenige bladzijden om, tevens goed acht gevende op zijn verraderlijken tegenstander.

Toen sloeg hij zijn blik weder op en mompelde half voor zich heen:

— Dit is ongetwijfeld het stuk, hetgeen den bibliothecaris aanstonds zulk een belangstelling inboezemde!

Met eenige stemverheffing las hij het gedeelte, dat vertaald aldus luidde:

„.....en zoo heb ik, met mijnen Heer en Vorst Willem van Normandië gekomen zijnde in dit land, in den jare 1072, ten tijde van een der alderhevigste opstanden der Engelsche Baronnen, die ons slot belegerden, al mijn have in goud en velerlei kostelijke edelgesteenten, mijn juweelen, safieren, turkoizen ende bovenal de groote robijn, schoon boven alle andere gesteenten, een geschenk van den Emir van Afghanistan, in veiligheid en zekerheid gebracht. Ten einde alle dieven ende boeven, rabauwen ende ongerechten af te houden van mijnen eigendom, heb ik dezelve goed en veilig weggedaan op een plaats, die mij alleen bekend is. Van dezelve heb ik, voor mijne nabestaanden, een geheim plan opgemaakt, ende dit heb ik gedaan achter in het handschrift, vervaardigd door de bekwame hand eens Fran-

schen monniks, hetwelk den titel draagt: „Het leven van André Claude de la Chérois Crommelin, valkenier ten hove van Willem van Normandie”.

God bescherm ons! De tijden zijn zwaar en bang...”

Raffles beschouwde het handschrift even nauwkeurig — en liet het toen eveneens met een vlug gebaar in zijn zak glijden.

Toen wendde hij zich weder tot Hoare en zeide op strengen toon:

— Sta op! Uw tijd is gekomen!

— Wat wilt gij doen? Gij, die door den duivel gezonden moet zijn — als gij niet zelf de Booze zijt?

— Ik zal zoo vrij zijn u aanstonds aan de justitie over te leveren! Niet omdat ik er zoo bijzonder op sta mij persoonlijk op u te wreken, maar omdat het recht en billijk is, dat een man uit de gevangenis bevrijd wordt, die daar jaren lang onschuldig zucht!

— En denkt gij, dat ik dat vrijwillig zal doen? riep Hoare woedend uit, terwijl hij de vuisten balde.

— Of gij het vrijwillig doet, kan mij niet schelen — als gij mijne bevelen slechts opvolgt, en haast u wat, als ik u verzoeken mag, want ik heb niet veel tijd te verliezen!

HOOFDSTUK VIII.

Ontsnapt.

Terwijl hij deze woorden sprak, bracht Raffles de hand naar zijn zak en het volgende oogenblik zag de moordenaar den loop van een geweldige revolver op zich gericht.

Hij scheen nóg een oogenblik in beraad te staan, maar blijkbaar zag hij wel in, dat alle verzet nutteloos zou zijn.

Ofschoon de gemaskerde man tegenover hem zich bijna niet bewoog en ofschoon zijn stem steeds even rustig en gedempt bleef, begreep Hoare toch zeer goed, dat hij te doen had met een tegenstander, die zich geen oogenblik zou bedenken, gebruik te maken van het wapen, dat hij in de hand hield, wanneer zijn slachtoffer de geringste poging in het werk stelde om zich te verzetten.

Hij keek Raffles met een loerenden blik aan en vroeg op doffen toon:

— De politie wacht beneden zeker op mij?

— Neen, mijnheer Irwin Hoare, antwoordde Raffles,

ik ben gewoon dergelijke dingen alleen op te knappen, maar toch zou ik u aanraden, u niet met een valsche hoop te vleien, want die zou bedrogen uitkomen! Op straat wacht mijn chauffeur met een zeer snelle auto. Daarmede zullen wij u zoo spedig mogelijk overbrengen naar een klein huis, dat mij bekend is, en daar zal de politie, die ik telefonisch zal waarschuwen, u wel komen halen. Het spreekt van zelf, dat ik haar de noodige aanwijzingen zal geven. Hebt gij soms iets tegen dit plan?

— Veronderstel, dat ik er iets tegen had, mijnheer de gemaskerde, dan geloof ik toch niet, dat gij u aan mijn protest veel zoudt laten gelegen liggen!

A la bonne heure! dat noem ik de zaken van het juiste oogpunt beschouwen, zeide Raffles lachend. En wees nu zoo goed, vóór mij uit te loopen!

De revolver ging de hoogte in en volgde al de bewegingen van den schurk.

Langzaam begaf Hoare zich naar de deur van het groote sombere vertrek en opende haar.

En even langzaam volgde Raffles hem op den voet.

Het was Hoare als gevoelde hij den loop van de revolver in zijn lenden drukken, ofschoon hij wel wist, dat zijn vijand zich minstens een meter achter hem bevond.

Vervuld van machteloze woede en een haat, die vruchteloos naar een uitweg zocht, daalde Hoare de trap af.

Zijn handen sidderden en zijn tanden klapperden koortsachtig tegen elkaar.

Jaren achtereen had hij met geduld van een kat alle handelaren in oude boeken te Londen bezocht, niet een of tien keeren, maar zeker wel honderd maal, telkens in de hoop dat hij eindelijk het vurige begeerde stuk zou vinden.

Uren achtereen had hij doorgebracht in de Koninklijke Bibliotheek, en in verschillende particuliere boekrijen.

Menigmaal meende hij op het punt te staan het zoo vurig begeerde document te zullen ontdekken en telkens bleek zijn vreugde voorbarig te zijn.

Maar eindelijk was het lot hem dan gunstig geweest!

Door een buitengewoon groot toeval had hij eindelijk het handschrift in handen gekregen, waaraan de laatste bladzijden ontbraken, in plaats waarvan het lang gezochte document was bevestigd.

Weliswaar was het in geheimschrift, maar reeds had hij den naam weten te ontcijferen van het kleine Schotsche dorpje, in welks onmiddellijke nabijheid de familieschat van het geslacht Clermons-Tonnerre verborgen was, en hij twijfelde er niet aan of na verloop van korten tijd zou hij ook de rest van het geheimschrift wel hebben ontcijferd!

Maar plotseling werd nu aan al zijn hoopvolle verwachtingen met één slag de bodem ingeslagen!

Een vreemdeling had zijn pad gekruist, een man, die zeker over een bovennatuurlijke macht beschikte, had zich tegenover hem gesteld!

En niet alleen had de man alsof hij daartoe het recht had, hem beroofd van een buitengewoon vermogen, maar hij was thans zelfs op weg zijn tegenstander aan de justitie over te leveren!

Als hij dit overdracht, moest Hoare alle krachten inspannen om zich te bedwingen en zich niet onverhoeds om te keeren en zijn vijand naar de keel te vlieden.

Maar het was hem alsof hij door een onbedwingbare macht weerhouden werd.

Het leek hem alsof de oogen achter de gaten in het masker in zijn hoofd brandden.

Hij had het gevoel alsof een krachtige vuist hem had vastgegrepen en hem dwong, ondanks zichzelf de trap af te dalen, zijn noodlot te ontmoet.

Zoo bereikten beide mannen de vestibule, die slechts spaarzaam verlicht was, zonder dat Hoare ook slechts een poging had gedaan, zijn vijand door de vlucht van zich af te schudden.

Nu hadden zij de straatdeur bereikt.

— Ga in dien hoek staan, beval Raffles.

Hoare gehoorzaamde.

Raffles lichtte het kleine luikje in het midden van de deur op en wierp een blik in de verlaten straat.

Vóór het huis stond een groote auto stil.

De chauffeur leunde tegen de motorkap en hield de bliken onafgebroken op de huisdeur gevestigd.

Raffles haalde met zijn linkerhand zijn zaklantaarn te voorschijn en gaf door het luikje heen snel eenige seinen.

Dadelijk verliet de chauffeur zijn plaats en kwam toegevoelen.

Tegelijkertijd opende Raffles de deur terwijl hij Hoare niet uit het oog verloor.

Henderson trad de deur binnen en nu geleidden de beide mannen hun gevangene naar de auto, waarvan het portier reeds geopend was.

Een oogenblik dacht Hoare erover om hulp te roepen en zodoende eenige agenten te alarmeeren, maar hij bedacht bijtijds dat hij hierdoor wel zijn vijand zou kunnen benadeelen, die hoogst waarschijnlijk ook niet op een al te goeden voet met de justitie stond, maar zijn eigen positie kon hierdoor slechts weinig verbeterd worden.

Trouwens was het reeds te laat om een besluit te nemen, want reeds hetzelfde oogenblik voelde hij zich in de auto duwen.

De gemaskerde man nam naast hem plaats, het portier klapte dicht; de chauffeur nam achter het stuurwiel plaats en haalde den hefboom van den gangwissel over.

De auto stooft vooruit.

Raffles had zijn revolver weder in zijn zak laten glijden.

Hij deed nu glimlachend het masker af en zeide:

— Ik geloof niet dat het noodig is, langer mijn incognito te bewaren. Ik ben van oordeel dat wij elkan- der wel niet meer zullen terug zien na dezen avond. Ik

wil er namelijk volstrekt geen geheim van maken dat ik er geenszins op gesteld ben, als getuigen in het proces op te treden.

Hoare keek zijn zonderlingen reisgezel strak aan.

Tevergeefs zocht hij in zijn geheugen naar een gelaat dat geleek op dat van den man die naast hem zat.

— Gij vraagt u af wie ik ben? vroeg Raffles. Doe maar geen moeite, mijn waarde, ik vertoon mij thans aan u in een gedaante die niet mijn gewone is! Ik verzeker u dat gij mij niet zoudt erkennen als ik later eens in de gelegenheid kwam mij aan u voor te stellen als degene, voor wien alle Londenaren op één na mij houden.

Raffles zweeg en keek Hoare onderzoekend aan.

— Waarom zegt gij niets? vroeg hij. Uw gelaat staat mij niet aan. Er ligt in uw oogen een valsche blik, die mij niets goed zegt! Steek uw handen eens op! beval Raffles.

Langzaam gingen de handen van den moordenaar de hoogte in.

Raffles doorzocht vlug de zakken van den man die naast hem op de bank zat, maar hij vond er geen enkel wapen in.

Toch was zijn wantrouwen nog niet geweken.

Er was een zenuwachtige rilling over het gelaat van den misdadiger gelopen en Raffles zocht vruchteloos naar de oorzaak daarvan.

Langzaam ging zijn hand weer naar den zak waarin hij de revolver had laten glijden.

Toen bukte hij zich langzaam voorover ten einde er zich van te vergewissen dat zich gedurende zijn afwezigheid, en ondanks de oplettendheid van Henderson, niemand in de auto begeven, en zich onder de bank verstoopt had.

Op hetzelfde oogenblik klonk er gerinkel van glas dat breekt en de auto werd met kruitdamp gevuld.

Raffles wilde zich oprichten maar hij gevoelde een stekende pijn aan zijn hoofd.

Hij bracht de hand met moeite naar de plek waar hij pijn gevoelde — een lauw vocht druppelde tusschen zijn vingers neer.

Hij gevoelde dat het om zijn leven ging en trachtte zijn revolver te trekken.

Maar hij had er de kracht niet meer toe.

Reeds lekte het bloed uit zijn wond over zijn voorhoofd in zijn oogen.

Hij was versuft van de pijn.

Hij wilde zich oprichten, maar een bloedige nevel breide zich voor zijn oogen uit.

Het volgende oogenblik gleed hij bewusteloos van de bank op den vloer van de auto neder.

Hoare liet een duivelachtig lachje van zegepraal hooren.

Hij stapte over het bewegingloos lichaam heen en bukte zich, teneinde zich weder van de documenten meester te maken.

Maar op ditzelfde oogenblik werd het portier opengerukt.

Het was de chauffeur.

Ondanks het geweld van den motor had de brave Henderson de losbranding gehoord en onmiddellijk zijn wagen tot stilstand gebracht.

Hoare richtte zich overeind en keek den chauffeur met een woesten blik aan.

Hij tastte in zijn zakken, maar het volgende oogenblik bedacht hij dat hij ontwapend was.

Weer bukte hij zich, teneinde de revolver uit den zak van zijn vijand te nemen.

Maar Henderson, die onmiddellijk begrepen had wat er was voorgevallen, liet er hem de tijd niet voor.

Hij greep hem in de borst en trok hem uit de auto met evenveel gemak alsof de ander een kind ware geweest.

Maar daar voelde hij zich van achteren aangrijpen!

Met zijn slachtoffer dicht tegen zich aangedrukt, wendde Henderson zich om.

Hij bevond zich nu tegenover een man in de livrei van huisknecht, die juist van achter de auto te voorschijn was gekomen.

In zijn rechterhand hield hij een revolver geklemd, waarvan den loop nog zwakjes rookte.

Het werd Henderson aanstonds duidelijk dat de bediende, wiens aandacht blijkbaar was getrokken door hetgeen er in huis van zijn meester was voorgevallen, het huis waarschijnlijk door een zijdeur verlaten had en langs een omweg de auto bereikt had, waarvan hij het doel wel kon raden.

Zoodra de wagen zich in beweging had gesteld was hij op de achterveeren gesprongen en had op het gunstig oogenblik door het kleine achterruitje zijn revolver op Raffles gelost.

Het was duidelijk dat de man geen tweede maal had durven schieten, daar hij vreesde anders ook zijn meester te treffen.

Henderson bedacht zich geen oogenblik.

Hij liet Hoare met de rechterhand los, zette zich in postuur, haalde zoo ver hij kon uit en bracht vervolgens

den bediende een zoo geduchten slag tegen de kaak toe, dat de man als een gevelde stier neerviel.

De revolver vloog hem uit de vuist en kwam in een wijden boog met zooveel kracht op het trottoir terecht, dat de trekker vanzelf werd overgehaald en er nog maals een schot afgang, dat gelukkig niemand deerde.

Maar ongelukkigerwijs had het een ander noodlottig gevolg!

Want op het schieten kwamen van alle kanten politieagenten toeschieten, benevens eenige late voorbijgangers.

Vastberaden trachtte Henderson Hoare naar der voorsten zetel te sleuren, in de hoop dat hij hem met een hand in bedwang zou kunnen houden en met de andere zou kunnen sturen, totdat hij zijn meester in veiligheid had gebracht.

Maar spoedig moest hij van dit voornemen afzien.

Met opeengeklemden tanden en zwiingend verzette de misdadiger zich uit alle macht.

Hij begreep blijkbaar maar al te goed dat zijn vrijheid, ja, misschien zijn leven hier op het spel stond.

En ofschoon Henderson over een herculische kracht beschikte, begreep hij gelukkig nog bijtijds dat hij geen gelegenheid meer zou hebben, den ellendeling te ontvoeren.

Daar hij tot geen prijs zijn meester in de handen van de politie wilde zien vallen, was zijn besluit spoedig genomen.

Hij duwde Hoare met geweld van zich af, zoodat de schurk een paar malen omduikelde, bukte zich over het lichaam van zijn meester heen, droeg het in zijn ijzersterke armen naar den chauffeurszetel, sprong vlug achter het stuurwiel en bracht de auto weder in beweging.

Het was geen seconde te vroeg.

Achter hem klonk een luide kreet.

— Halt! klonk een gebiedende stem.

Henderson wachtte zich echter wel, dit bevel op te volgen.

Integendeel, hij versnelde den gang van de auto, ten einde zoo spoedig mogelijk buiten het bereik van de natuurlijke vijanden van zijn meester te geraken.

Er klonken snel achter elkaar een paar schoten, blijkbaar afgevuurd door een paar woedende agenten en toen werd alles achter hen weder stil.

Tot zijn groot geluk bevond Henderson zich dicht in de buurt van de villa in de Regentstreet.

Hij drukte het beweginglooze lichaam met de linker-

hand tegen zich aan, als een moeder die haar kind beschermt, terwijl hij met de rechterhand stuurde.

Binnen vijf minuten hield de auto stil voor de kleine poort in de zijstraat, die zich langs den schier eindloozen muur van het groote huis uitstreckte.

Henderson sprong van zijn plaats en begon in de zakken van zijn meester naar zijn kleinen, eigenaardig gevormden sleutel van het poortje te zoeken.

Hij had het gelukkig spoedig gevonden en opende nu de lage deur.

Weder nam hij het beweginglooze lichaam in zijn sterke armen en droeg het naar zijn eigen kleine kamer van het aardige huisje dat vlak naast de garage was opgetrokken.

Hij legde zijn meester op zijn eigen bed, overtuigde zich haastig dat de wonde gelukkig niet gevaarlijk was en ging toen snel de groote deur van de garage openen die op de zijstraat uitkwam, waarop hij vlug de auto binnenbracht en de deuren weder sloot.

Een zucht van verlichting ontsnapte hem, toen hij de trappen naar zijn slaapkamer weder opsnelde.

Toen hij de deur had opengeworpen had hij moete een luiden kreet van vreugde te slaken.

Zijn meester had zich in het bed opgericht en keek nu juist met verdwaasde blikken om zich.

Zijn gelaat was vreeselijk met bloed bedekt.

Henderson ijelde op hem toe en ondersteunde hem.

— Gevoelt gij u wat beter, Mylord, vroeg hij met bevende stem.

Raffles knikte toestemmend en er verscheen een flauwe glimlach om zijn lippen.

— Ik gevoel mij nog wat zwak, maar ik geloof ook, dat ik heel wat bloed verloren heb.

Hij bracht de hand naar zijn kruin en beet de tanden open om een kreet van pijn te onderdrukken.

— Gij moogt daar volstrekt niet aankomen, Mylord, wacht, ik zal u weder nederleggen en de wond voorloopig uitwasschen en verbinden.

Behoedzaam legde de brave kerel zijn meester op het kussen neder, daarop snelde hij naar een kleine kast, nam er een schoonen doek uit, bevochtigde deze onder een kraan die zich boven een steenen waskom bevond en begon toen met de grootste zorgvuldigheid het gelaat en de wond van zijn meester te reinigen.

Terwijl hij dit deed, zeide Raffles, die zeer bleek was geworden onder deze pijnlijke behandeling:

— Het is geloof ik een schampschot, niet waar, Henderson?

— Ik weet niet wat gij een schampschot noemt, My-

lord, maar ik weet wel, dat die ellendige schurk u zeker zou gedood hebben, als gij het hoofd slechts een centimeter hooger had gehouden.

— Dan is het maar gelukkig, Henderson, dat ik mij op dat oogenblik juist bukte om eens onder de bank te zien, daar ik de gelaatsuitdrukking van dien duivelschen Hoare alles behalve vertrouwde.

— Het blijkt nu wel, Mylord, dat uw wantrouwen gerechtvaardigd was, riep Henderson uit.

— Wat is er met dien schurk gebeurd? vroeg Raffles.

— Ik heb hem tegen den grond geslagen, Mylord.

— Hadt ge hem niet mee kunnen nemen?

— Dat was onmogelijk. Er kwamen agenten toelopen en ik had maar juist gelegenheid mij van hem te bevrijden.

— Dan heb je het beste gedaan wat er in de gegeven omstandigheden te doen viel, Henderson. Toch spijt het mij, dat wij nu den schurk kwijt zijn — en wel om verschillende redenen, waarvan niet de minste is, dat hij zich nu wel zal haasten, een onderzoek te doen naar den schat, voor zoover hem dit mogelijk is met behulp van het document, dat hij, naar ik hoop, niet ten einde heb weten te ontcijferen.

Raffles hield even op, daar het spreken hem blijkbaar vermoeide, en vervolgde toen:

— Hier moet snel en doortastend gehandeld worden. Ga vlug naar de villa, Henderson en haal uit mijn slaapkamer het kleine medicijnkistje, dat op de toilettafel staat. Daarin bevinden zich geneesmiddelen, die mij spoediger zullen genezen dan koud water alleen.

— Gij zult toch, hoop ik, niet opstaan, Mylord? vroeg de chauffeur verschrikt.

— Het zal wel moeten, Henderson, hernam Raffles kalm. Wij moeten handelen. Het gaat niet anders. Haast je wat, want wij hebben geen tijd te verliezen.

Henderson vroeg niet verder, maar haastte zich het bevel van zijn meester te volgen.

Slechts eenige minuten later keerde hij terug met een klein kistje van marokijn leder.

Met open mond bleef hij op den drempel staan.

Raffles was namelijk opgestaan en zat nu op een stoel voor den kleinen spiegel, verdiept in de beschouwing van zijn hoofdwonde.

Raffles wendde zich glimlachend om.

Hij was nog zeer bleek, maar zijn ongelooflijke wilskracht deed hem de pijn van zijn wond verdragen.

— Ja, Henderson, ge zult me wel wat beknorren, maar er staan groote belangen op het spel.

— Geef mij het kistje maar eens.

Hoofdschuddend zette Henderson het kistje met de geneesmiddelen voor den meester op de tafel.

Raffles nam er een klein fleschje uit, gevuld met groene vloeistof, ontkurkte het en liet er eenige druppels van in een half met water gevuld glas vallen.

Hij ledigde het glas en bijna onmiddellijk vertoonde zich weder eenige kleur op zijn gelaat.

Toen wenkte hij Henderson naderbij te komen.

— Hier zijn verbandwatten en in dat fleschje vind je ether.

Wasch de wonde goed uit en verbind haar. Zoodra dat geschied is, ga je onmiddellijk naar het naastbijzijnde postkantoor en zendt een telegram aan den heer Brand, die ongetwijfeld in groote ongerustheid zal verkeerén.

— Wat moet ik hem seinen, Mylord?

— Sein hem dat mij een klein ongeluk is overkomen en dat wij morgenochtend zoo spoedig mogelijk met de auto vertrekken.

— Wat! riep Henderson verschrikt uit, zou gij werkelijk voornemens zijn, reeds morgen op reis te gaan?

Raffles maakte een afwerend gebaar.

— Praat daar niet verder over, mijn vriend, de wond beteekent werkelijk niet veel, het bloedverlies had mij wat verzwakt, maar de drank, dien ik zoeven innam, zal mij spoedig weer opknappen en een goede nachtrust zal alles zijn.

Henderson begreep maar al te goed dat tegenspraak hem niet zou baten.

— Gij zult mij in ieder geval wel veroorloven, Mylord, dat ik u naar uw slaapkamer vergezel en er mij met eigen oogen van overtuig, dat gij goed en wel te ruste zijt gegaan?

Raffles keek zijn trouwen bediende glimlachend aan.

— Sta je daar zoo op?

— Ja, Mylord, daar ben ik zeer op gesteld, antwoordde Henderson. Ja, ik heb het al gezien, gij zijt zeker volstrekt niet voornemens u ter ruste te begeven. Gij wilt zeker gaan werken. Maar dat zal ik niet dulden. Gij hebt volstrekt rust noodig en het is bijna twee uur in den nacht.

Met een vlugge beweging stond Raffles op. Hij trad op hem toe en legde hem de hand op den schouder.

— Het spijt mij, dat je mij doorzien hebt en dat ik je moet teleurstellen, maar ik heb inderdaad nog wat te werken.

Ik heb een geheim document in mijn bezit en het is

van groot belang, dat ik het zoo spoedig mogelijk tracht te ontcijferen.

— Maar kan dat niet tot morgen wachten, drong Henderson aan.

— Onmogelijk, mijn vriend, maar ik beloof je dat ik in ieder geval nog eenige nachtrust zal nemen. Ben je nu tevreden.

Henderson zuchtte.

— Ik moet immers wel, riep hij op klagenden toon. Als gij u eenmaal iets in het hoofd hebt gezet, kan men het er niet met tien paarden uitkrijgen. Wees dan zoo goed op mijn arm te leunen.

Raffles stak zijn arm door dien van zijn trouwen chauffeur, en deze gevoelde aanstonds aan den lichten

druk, dat de toestand van zijn meester reeds een groote verbetering had ondergaan.

Zij verlieten het kleine vertrek, daalden de trap weder af, en staken het groote park door.

Tien minuten later zat Raffles met het hoofd in de beide handen gebogen over het geheimschrift, hetwelk ruim negen eeuwen geleden vervaardigd was door den Franschen vazal van Willem den Veroveraar.

Henderson, die zich niet had willen laten verjagen, zat in een hoek met de armen over elkaar geslagen, en met de oogen op zijn meester gevestigd.

Er was in het groote vertrek niets anders te hooren dan het vlugge krassen van de pen over het papier, als Raffles meende een oplossing van het raadsel te hebben gevonden.

HOOFDSTUK IX.

Verklaringen.

Den volgenden morgen omstreeks zeven uur, raasde een groote grijsgelakte renwagen in ontzettende vaart over den breeden straatweg die van Londen naar Dun-dee voert.

Henderson zat achter het stuurwiel en Raffles had binnen in den wagen plaats genomen.

Hij gevoelde zich zeer opgewekt.

Na een uur onafgebroken gepeins was hij er in geslaagd den sleutel te vinden van het niet al te moeilijke raadselschrift.

Daarbij was zijn grondige kennis van de Fransche taal, zooals die in de elfde eeuw gesproken werd, hem zeer te stade gekomen.

Eenige uren slaap, een krachtig ontbijt, zijn sterk gestel, en de wonderbare geneeskracht van het middel, hetwelk hij zichzelf had toegediend, hadden de uitwerking van de hoofdwonde reeds te niet gedaan.

En deze snelle rit was wel in staat het genezingsproces te bespoedigen.

Raffles dacht na.

Hij begreep maar al te goed dat Hoare alles in het werk zou stellen om ook zonder het geheimschrift de plek te ontdekken waar de schat begraven was.

De zaak was slechts te weten wat Hoare ontdekt had en wat niet.

Misschien wist hij den naam van de plaats en dat zou al gevaarlijk genoeg geweest zijn.

Er moest dus spoed gemaakt worden.

Henderson reed zoo snel dat de auto reeds om half drie in den middag stilstond voor het logement Glenmore, waar Charly Brand en Douglas Grenfell hun toevlucht hadden genomen.

Nauwelijks had de jonge man het geraas van de aanstormende auto vernomen, of hij kwam naar buiten snellen, en de renwagen stond maar nauwelijks stil of reeds was hij op de treeplank gesprongen en had zijn vriend aan de borst gedrukt.

— Wat een groot geluk, dat je er bent, ik heb in een groote ongerustheid verkeerd.

Ik ben niet eerder gaan slapen, dan nadat ik het telegram van Henderson had ontvangen.

Raffles glimlachte flauwtjes.

— Ik kon er niets aan doen, de zaak had een ander verloop dan ik vermoedde.

Onze vriend Hoare heeft toch meer pijlen op zijn boog dan ik dacht.

Hij mag vooral zijn bediende op prijs stellen want dat is een zeer bekwaam man die goed met de revolver weet om te gaan.

Met deze woorden nam Raffles zijn reispet af, bukte zijn hoofd een weinig, en liet Charly de wonde zien, die door een ronde pleister beschermd was.

Ofschoon hij zijn meester gezond en wel voor zich zag, slaakte Charly een kreet van woede en schrik.

Raffles hief met een kalmeerend gebaar de hand op.

— Het had werkelijk niet veel te beteekenen, mijn

jongen, het was niet veel meer dan een schampschot. Ik wil echter wel bekennen dat het lot mij gunstig was.

— Je gevoelt je dus geheel hersteld?

— Ik gevoel mij zoo frisch als een hoen.

— En het document?

Raffles klopte op zijn binnenzak.

— Het document is veilig hier opgeborgen.

— En — hebt ge het weten te ontcijferen?

— Ja! Het was niet zeer moeilijk, maar wij spreken er aanstonds wel over. Ik geloof dat onze vriend Douglas daar aankomt.

Inderdaad kwam de jonge ingenieur op dat oogenblik uit het logement naar buiten en liep op de auto toe.

— Ik heb hem een mededeeling te doen die hem niet weinig zal verrassen, zeide Raffles.

Grenfell was nu de auto genaderd en stak Raffles met een hartelijk gebaar de hand toe.

— Ik ben verheugd, dat gij weder zijt teruggekeerd en naar ik tot mijn blijdschap zie, geheel gezond! zeide hij.

Charly wendde zich glimlachend naar hem om.

— Gij zult zeker wel bekennen dat gij gisterennacht even ongerust waart als ik, riep hij.

— Wat is dat! riep Raffles verontwaardigd uit. Hebt gij u dan niet vroeg te ruste begeven?

— Ik kon niet. hernam de jonge man. Mijnheer Brand was zelf in zulk een staat van opwindning over uw wegblijven, dat het mij onmogelijk was, hem te verlaten en kalm te gaan slapen.

Onder het spreken was Raffles uit den wagen gestapt en de drie mannen gingen het logement binnen, terwijl Henderson de auto ging stallen.

Zij begaven zich aanstonds naar de groote slaapkamer, welke Raffles en Charly gezamenlijk bewoonden.

Grenfell wilde zich zijwendend terugtrekken, maar Raffles weerhield hem met een gebaar.

— Neen, gij moogt volstrekt niet weggaan! zeide hij, terwijl zijn oogen ondeugend fonkelden. Ik heb u namelijk eenige mededeelingen te doen die u misschien wel wat zullen verbazen!

De jonge man had verwonderd toegelusterd en nam plaats in den stoel, dien Raffles hem had toegeschoven.

Nadat hij een sigaret had aangestoken, keek de Groote Onbekende hem eenige oogenblikken zijwendend aan.

Toen begon hij:

— Gij moet nu eens eerst zeggen of gij gisteren wellicht een bezoek hebt gebracht bij Dolly?

De jonge ingenieur knikte bevestigend, en eenigszins verlegen.

— Dat heb ik, Mylord, ik had echter geen minuut vroeger moeten komen, want zij en haar tante waren juist teruggekeerd van een reis naar Londen.

— Vond gij dat niet merkwaardig? vroeg Raffles.

— Om u de waarheid te zeggen, Mylord, kon ik mij niet voorstellen wat zij toch wel in Londen hadden kunnen verrichten.

— Toen hebt gij er natuurlijk naar gevraagd?

— Ja Mylord, maar Dolly wilde het mij niet zeggen.

— Toen hebt gij natuurlijk aangedrongen.

— Dat kunt ge u wel voorstellen. Daar ik echter zag, dat haar mijn aanhouden hinderde, heb ik haar niet verder willen lastig vallen. Maar ik verzeker u, dat ik voornemens was het daarbij niet te zullen laten.

— Welnu, mijn waarde Grenfell, gij behoeft verder geen moeite te nemen, want ik zal u zeggen wat het lieve meisje te Londen heeft uitgericht.

— Gij, Mylord? riep Grenfell verwonderd uit. Gij hebt haar dus gezien en gesproken?

— Noch het een, noch het ander. Ik heb echter wel iemand gesproken die met haar in betrekking heeft gestaan.

— Maar wie dan toch? riep de jonge ingenieur uit. Voor zoo ver ik wist, heeft Dolly geen kennissen te Londen.

— Kom, ik zal u maar niet langer in onzekerheid laten. Dolly heeft te Londen een aantal zeer oude boeken verkocht waarvoor men haar overigens een prijs heeft betaald die eenige honderden malen te laag was, zelfs als men de boeken alleen beschouwt uit een oudheidkundig oogpunt. Want inderdaad waren deze boeken eenige millioenen waard.

Grenfell keek Raffles met een blik van ongeloof aan.

— Meent gij wat gij daar zegt, Mylord? vroeg hij.

— In vollen ernst. Ja, ik kan wel begrijpen, dat het u verbaast, maar de opheldering zal spoedig blijken.

— Maar waarom verkocht Dolly die boeken?

— Kunt gij dat niet raden? vroeg Raffles op zachten toon. Dan zal ik het u moeten zeggen. Dolly's vader zit in de gevangenis, haar tante heeft het waarschijnlijk alles behalve breed, de pacht moet niettemin steeds op tijd betaald worden en zoo valt het niet te verwonderen, dat de beide vrouwen zich nu en dan in zeer kommerkelijke omstandigheden bevinden.

Grenfell boog het hoofd.

Hij had de vuisten gebald en zeide nu op heeschen toon:

— Gij hebt gelijk, Mylord. En ik ben een driewerf vervloekte ezel dat mij dat zelf niet is ingevallen.

Raffles schudde het hoofd.

— Gij behoeft u zelf geen verwijt te maken, mijn vriend. Ik ben er vast van overtuigd, dat wij geen van beiden ooit dezen stand van zaken zouden hebben ontdekt als het toeval mij niet behulpzaam was geweest. Als Dolly naar haar vader aardt, dan is zij een trotsch meisje, dat tot geen prijs aan de buitenwereld haar armoede zal verhalen. Daarom is zij ook heelemaal naar Londen gereisd, opdat niemand in de buurt zou weten wat zij ging doen.

— Ja, zoo moet het zijn gegaan, hernam Grenfell. Gij spreekt over haar, alsof gij haar reeds jaren kent.

Raffles raadpleegde zijn horloge.

— Zou zij op dit oogenblik thuis zijn, denkt gij?

— Dat geloof ik haast wel, Mylord.

— Is de hoeve van haar vader telefonisch aangesloten?

— Ja zeker, Mylord. De oude Dickins was een zeer vooruitstrevend man.

— Mooi. Ga haar dan onmiddellijk vragen of zij wegens een belangrijke zaak die haar vader betreft en ook u, onmiddellijk wil hier komen en kom dan aanstonds weder terug.

Grenfell snelde het vertrek uit en ging in de gelagkamer telefoneeren.

Een paar minuten later keerde hij weder terug.

— Het is in orde, riep hij vroolijk uit, zij kan in twintig minuten hier zijn.

— Dat is ruimschoots voldoende om u de rest van mijn nieuws mede te deelen, zeide Raffles vroolijk. Gij moet dan weten dat er bij de boeken welke Dolly te Londen verkocht heeft aan een winkelier, dien ik zelf zeer goed ken, eenige zijn waarin de naam van Grenfell herhaaldelijk genoemd wordt. De boeken waarvan ik spreek zijn niet geschreven, maar behoorlijk gedrukt en ze dateeren uit het begin van de 17e eeuw. In een van die boeken bevond zich een brief, tusschen den omslag en den band geschoven, waaruit onomstootelijk blijkt, dat de Grenfells in rechte lijn afstammen van Godefroi de Clermons-Tonnerre.

De oogen van den jongen ingenieur schitterden, terwijl hij naar deze mededeelingen luisterden.

Hij stond op en greep Raffles zenuwachtig bij den arm.

— Als dat waar was, Mylord, dan zou het toeval u een zeer kostbaar stuk in handen hebben gespeeld dat als het ware den nog ontbrekkenden schakel vormt in de keten die mijn geslacht verbindt aan dat van Godefroi de Clermons-Tonnerre. Uit onze familie-archieven is het ons bekend dat mijn voorouders herhaaldelijk moeite hebben gedaan hun recht te bewijzen, maar steeds tevergeefs, omdat ons een stuk ontbrak — en dat stuk hebt gij nu gevonden.

Raffles stak de hand in zijn binnenzak, haalde er zijn portefeuille uit en nam daaruit een zorgvuldig opgerold vergeeld stuk perkament, voorzien van een rood zegel, en met een fijn schrift bedekt.

Onderaan prijkte een aantal handteekeningen die blijkbaar de echtheid van het stuk hadden moeten bekrachtigen.

Raffles reikte Grenfell het kostbare document toe, en vroeg laconiek:

— Is dit het misschien?

De jonge ingenieur wierp een blik op het papier.

Toen slaakte hij een juichkreet en riep:

— Er valt niet aan te twifelen, Mylord, dit is het verloren geraakte familiestuk. Ik weet niet hoe ik u moet danken.

Raffles maakte een afwerend gebaar.

— Dat is maar heel goed ook, want ik ben nog niet uitgesproken, riep hij uit. Als namelijk de schat van de Clermons-Tonnerre is teruggevonden, dan zal men hem u moeten afstaan, want gij zijt ongetwijfeld de eenige rechthebbende.

Grenfell keek Raffles met wijd geopende oogen aan.

— Het verhaal van dien schat is dus geen sprookje? vroeg hij.

— Was het u dan bekend? vroeg Raffles op zijn beurt.

— Er werd in mijn familie herhaaldelijk over gesproken, maar men beschouwde het als een legende.

— Nu, mijn waarde Grenfell, ik geloof u te kunnen verzekeren, dat die legende wel degelijk op waarheid berust. De schat bestaat — ik heb het bewijs in denzelfden zak, waaruit ik zoeven dat document haalde.

— Ge zijt dus een toovenaar! riep Grenfell uit, die zijn oogen nauwelijks kon gelooven.

— Neen, dat niet, Grenfell, ik ben maar een gewoon sterveling, wien de Fortuin wat gunstig is geweest, dat is alles.

— En — wilt ge mij niet zeggen, hoe gij den sleutel van het geheim ontdekt hebt?

— Neen, Grenfell, dat zal ik u niet zeggen, en als gij

mij eenige dankbaarheid verschuldigd meent te zijn, dan moogt gij mij er ook nooit meer naar vragen. Belooft gij mij dat?

— Als gij het wenscht, dan belooft ik het u van ganser harte.

De beide mannen drukten elkaar de hand en op datzelfde oogenblik werd de deur geopend en trad Dolly Dickins schuchter het vertrek binnen, vooraf gegaan door den waard die het jonge meisje den weg had gewezen.

Dolly werd beurtelings zeer bleek en vuurrood toen zij den man gewaar werd, dien zij boven alles lief had.

De deur ging dicht.

Raffles en Charly waren beiden opgestaan.

De eerste trad het jonge meisje tegemoet en geleidelijk haar hoffelijk naar een stoel.

— Neem plaats, Miss, zeide hij, en beschouw ons wat ik u bidden mag als de beste vrienden die gij op aarde hebt. Wij zijn namelijk hier gekomen met het vaste besluit de onschuld van uw vader aan het licht te brengen.

Dolly vouwde de handen met een aandoenlijk gebaar en de tranen schoten haar in de schoone oogen.

— Gij zijt zeker Lord Aberdeen van wien Douglas mij gisteren verhaald heeft? vroeg zij.

— Die ben ik, Miss. Maar wat doet de naam er toe. Gisteren heeft Mr. Grenfell u eene vraag gesteld, waarop gij niet hebt willen antwoorden. Toen heb ik

hem op die vraag geantwoord. Want ik weet wat gij gisteren te Londen hebt gedaan.

Dolly stond verschrikt halverwege van haar stoel op, terwijl een vurig rood haar wangen kleurde.

— Gij behoeft er u volstrekt niet voor te schamen, ging Raffles voort. Wij willen ook over deze zaak niet langer spreken. Zeg mij slechts hoe die boeken in uw bezit kwamen.

— Dat is heel eenvoudig, Mylord. Ons geslacht bezat de boeken reeds eeuwenlang, want de Dickins zijn bijna duizend jaren achtereen de pachters geweest van de heeren van het Kasteel daarginds, hun kinderen kwamen met de onze spelen, en brachten vaak boeken mede, waarvan zij de waarde niet kenden.

— Ja, het lot houdt er soms merkwaardige kronkelgangen op na, zeide Raffles peinzend. Nu, ditmaal heeft het dan toch alles ten goede doen keeren, want ik heb de kostbare documenten hier en niets weerhoudt ons, den schat, die uw aanstaanden echtgenoot toekomt, te gaan opsporen.

— Niets — op een kleinigheid na, liet nu Charly's stem zich hooren. Wij hebben namelijk geheel vergeten, dat ook Hoare de plek kent, en dat hij een dag op ons heeft kunnen winnen — ten minste als hij gisteren niet in handen van de politie is gebleven, wat niet waarschijnlijk is, daar deze hem niets bepaalds ten laste kon leggen.

HOOFDSTUK X.

Een tragische ontkenning.

De aanwezigen zagen elkander verrast aan.

Daarop had niemand nog gerekend.

Raffles was de eerste die weder sprak.

— Mijn secretaris heeft gelijk, zeide hij rustig. Het is niet onmogelijk, dat Hoare inderdaad met de weinige gegevens die hij heeft, reeds een onderzoek heeft ingesteld. Welnu, dan blijft ons niets anders over, dan een weinig spoed te maken, en hem in dat onderzoek te storen. Wij weten in ieder geval meer dan hij. Laat ons dus aanstonds onze voorbereidselen maken.

— Ik ben dadelijk tot uw dienst, Mylord, riep Douglas opgewonden uit.

— Waar moeten wij heen? vroeg Charly nieuwsgierig.

— De schat is begraven op de oostkust van Schot-

land, dicht bij het plaatsje Glennfinnan, gelegen aan het noordelijke uiteinde van een dier talrijke, grillig gevormde, zeer lange en smalle inhammen, welke op die woeste kust zoo talrijk zijn als de fjords op de kust van Noorwegen. Die zee-arm heet Loch Sheil en wij bevinden ons hier niet verder van af dan hoogstens zes uren rijdens met onze snelle auto. Zijn wij allen gereed? Op weg dan!

Een kwartier later namen allen afscheid van Dolly, die den wagen zoo lang zij kon nawuifde, tot een rots hem aan haar blikken onttrok.

In een groote kist op den bodem van de auto lagen houweelen, lange touwen en zelfs eenige kleine dynamietpatronen, welke door den jongen ingenieur waren verschaft.

Bovendien waren de drie mannen goed gewapend, niet alleen met hun revolvers maar ook met een uitstekend geweer.

Uren achtereen krom de auto zonder eenige moeite langs de wegen omhoog, naar de toppen van het gebergte, hetwelk de boorden van Schotland omzoomt.

Het landschap werd hoe langer hoe woester.

Douglas bewonderde als vakman de bekwaamheid, waarmede de ingenieurs de verbazende moeilijkheden te boven waren gekomen, verbonden aan het aanleggen van den weg, die zich in grillige bochten langs de wilde bergen kronkelde.

Eindelijk bereikten de reizigers het stadje Glenfinnan, eigenlijk niet meer dan een groot dorp, vanwaar men een heerlijk uitzicht genoot over de Loch Sheil, waarvan de blauwe wateren in het zonlicht glinsterden.

Zij gebruikten den maaltijd in een der beide groote logementen en daar maakten zij hun veldtochtplan op.

Daar er in deze streken wel eens meer bergtoeristen kwamen, verwekte het in het geheel geen opzien, dat de reizigers er spoedig op uit togen, beladen met hun touwen en houweelen. Het spreekt vanzelf, dat nu ook Henderson van de partij was.

Raffles die zijn geheim document nog eens goed geraadpleegd had, trad als gids op.

Na een uur klimmens hadden de vier mannen een woeste plek bereikt, die wel geheel uitgestorven scheen.

Heinde en ver was geen levend wezen te zien.

Overal verhieven zich bergtoppen en pieken, zoo hoog dat sommigen met eeuwigdurende sneeuw bedekt waren.

Heel in de diepte stroomde het water van den zee-arm.

Raffles raadpleegde de kaart, welke hij dien nacht nog vervaardigd had. Hij wierp een blik om zich heen en zeide toen:

— Hier moet het ergens zijn. De plek leent zich ook bij uitstek tot het verbergen van een schat, want overal ziet men hollen en spelonken, die als het ware zijn voorbestemd, als schatkamers te worden ingericht.

Hij wierp weder een blik op zijn schets en vervolgde:

— De man, die den schat eeuwen geleden begroef, spreekt van de tweede piek aan de rechterhand als men met den rug naar de zon gaat staan, een uur voor zij ondergaat, in het zomersch jaargetijde. Welnu, wij zijn midden in den zomer en over zeventig minuten moet de zon onder de kim dalen.

Raffles plaatste zich, zooals het geheime document

aangaf en wees toen een hooge piek aan, die zich aan zijn rechterhand verhief.

— Die moet het zijn, zeide hij. Vooruit, vrienden, wij hebben niet veel tijd te verliezen, want over een uur valt de duisternis.

De vier mannen begaven zich weder op weg.

Zij volgden een smal pad, dat blijkbaar door de natuur gevormd was, en waarlangs misschien vele eeuwen geleden de leenheer van Willem den Veroveraar gegaan was, toen hij in het geheim zijn schatten ging begraven, in de hoop ze later weder te kunnen terughalen — een hoop, waarin hij bedrogen werd door den loop, dien de gebeurtenissen in dien roerigen tijd namen.

Aan hun voeten gaapte een diepe afgrond, en rechts van hen verhief zich de steile rotswand.

Na een half uur loopens hadden de vier mannen de tweede piek bereikt.

Hier hielden zij stil en Raffles ging nogmaals met zijn schetsteekening te rade.

Reeds was de zon achter de bergtoppen verdwenen, en de ravijnen werden vervuld van een vage duisternis, die aan het landschap een geheimzinnig uiterlijk gaf.

— Het moet aan de overzijde van deze piek zijn, zeide Raffles eindelijk. Het document laat daaromtrent geen twijfel. Ik vermoed, dat de schat begraven is in gindsche spelonk, waarvan wij hier den ingang onduidelijk kunnen zien.

Raffles wees op een groote opening in den tegenoverliggenden rotswand, die zich op ongeveer honderd meter van de vier mannen bevond.

Maar plotseling slaakte Henderson, die zeer scherpe oogen had, een luiden kreet.

— Wat is er, Henderson? vroeg Raffles.

— Ik zie iets bewegen aan den ingang van de spelonk Mylord, antwoordde Henderson. Ik geloof dat ik menschen zie.

— Je hebt gelijk, riep Raffles uit. Men is ons voor geweest.

Inderdaad, voor den ingang van het groote hol, dat zich ongeveer ter halver hoogte van den rotswand bevond, en waarvoor een soort zeer smal door de natuur gevormd portaal heenliep, werden nu twee mannen zichtbaar, die blijkbaar met moeite iets naar buiten sleepten.

Henderson keek scherper toe.

— Ik geloof dat het Hoare is, zeide hij. En de man

die bij hem is, moet die vervloekte bediende zijn, die.....

Raffles legde den chauffeur met een snellen blik het zwijgen op.

Henderson begreep, dat hij zich bijna versproken had en vervolgde vlug:

— En ik zie ook een lang touw afhangen, dat zeker aan een rotsblok boven op den berg is vastgemaakt. Het einde ligt opgeschoten op het smalle rotspad voor het hol.

Henderson had goed gezien.

Het touw, waarlangs de twee mannen naar beneden waren geklommen was veel langer dan noodig was en lag opgerold op het rotsportaal, en de twee schatzoekers waren ongetwijfeld Hoare en zijn bediende.

— Er is een ding, dat ik niet goed begrijp, zeide Douglas langzaam. Hoe komt die ellendeling er bij, zijn knecht bij zulk een werk te gebruiken, die daarvoor zijn geheim moet kennen?

— Daar denk ik ook juist over, zeide Raffles. Nu, wij zullen het wel te weten komen. Maar laten wij ons nu verbergen, want ik wil niet, dat zij ons nu reeds zien.

De vier mannen verborgen zich achter een rotsblok, en keken door een spleet naar het hol, waar de schat begraven was.

De twee mannen daar beneden konden hun toch niet ontkomen want zij moesten langs denzelfden weg terugkeeren, dien zij zelve gevolgd hadden.

Nu kwam Hoare naar buiten, een zwaren zak achter zich aansleepende.

De bediende volgde hem, een kistje dragende, dat hij op den smallen rotsrand nederzette.

Daarop verdwenen beiden weder, om even later terug te keeren met een nieuwe vracht.

Zij deden dit nog twee malen en nu scheen de geheele schat naar buiten te zijn gebracht.

Maar plotseling geschiedde er iets onverwachts.

Hoare was bezig met het touw, waarlangs de twee mannen weder naar boven zouden klimmen, toen de bediende, die achter hem had gestaan, hem onverhoeds van achteren aanviel.

Ondanks den afstand konden de vier mannen achter hun rotsblok den woedenden kreet hooren, dien de aangevallene slaakte.

Hij richtte zich op, en tastte naar zijn zak.

Nu ontstond er een vreeselijke worsteling op het smalle rotspad, dat ternauwernood een meter breed was.

De bediende had zijn beide armen om het lichaam van zijn meester geslagen en trachtte hem naar den rand van den afgrond te dringen.

Hoare verdedigde zich met den moed der vertwijfeling, daar hij zeer goed begreep, dat het om zijn leven ging.

Maar zijn voet raakte verward in de hoop touw, die voor den ingang van het hol lag.....

Hij struikelde.....

Weder klonk een vreeselijke gil tot de vier verborgen mannen door, die dit ontzettend schouwspel machteloos moesten aanzien.

Toen..... stortte Hoare ruggelings in den afgrond.

Maar zijn voet bleef haken in een lus, die zich aan het einde van het touw bevond.

Met het hoofd omlaag viel hij van een hoogte van veertig meter, tot het touw zich strekte en den ongelukkige met geweld tegen den wand van de rots slingerde.

Een paar stuiptrekkingen... en het lichaam bleef, opgehangen aan een voet, bewegingloos hangen, zachtjes heen en weder slingerend aan het lange touw.

Charly slaakte een dof gebrul van woede en greep zijn geweer, niet in staat, zich langer te beheerschen.

Maar Raffles legde hem de hand op den schouder.

— Laat dat, zeide hij ernstig. Die man zal zijn gerechte straf niet ontgaan — en misschien zal hij ons nog iets hebben mede te deelen.

Met een gebaar van woede liet Charly het geweer weder zakken.

De bediende had een blik over den rand van den afgrond geworpen.

Hij bevestigde daarop een der zakken met behulp van een soort bandelier op zijn rug, greep het touw, en begon naar boven te klimmen, waarbij hij zich bediende van de knopen die op geregelde afstanden in het touw waren gemaakt.

Het duurde bijna een half uur, voor hij den bovensten rand van den rotswand had bereikt.

Daar stond hij even stil, wierp nogmaals een blik op het levenlooze lichaam aan het uiteinde van het touw, veegde zich met de hand over het voorhoofd, en aanvaardde met snelle schreden den terugtocht.

— Opgelet, vrienden, zeide Raffles zacht. Niet schieten, voor ik het beveel. Wij moeten hem levend in handen zien te krijgen. Hij moet hier voorbijkomen, om naar het dal af te dalen. Verberg u terzijde van dit rotsblok.

De vier mannen legden zich in hinderlaag, maar zoo,

dat zij den smallen weg konden overzien, dien de moordenaar moest volgen.

De man kwam naderbij.

Blijkbaar was hij zich geen gevaar bewust.

Toen hij nog slechts weinige schreden van het rotsblok verwijderd was, sprong Raffles met de revolver in de vuist te voorschijn en riep hem een donderend „halt!“ toe.

Aanstonds volgden de anderen zijn voorbeeld.

De bediende slaakte een schorren kreet, en zijn geelaat werd lijkkleek.

Hij scheen te willen vluchten, maar dadelijk zag hij de onmogelijkheid daarvan in.

Langzaam, met gebogen hoofd, kwam hij naar de vier mannen toe.

— Doe dien zak af, beval Raffles op korten toon, met een veelzeggend gebaar van zijn revolver.

De moordenaar gehoorzaamde.

Raffles opende den zak, die eeuwen in de rots verborgen was geweest en haalde er een aantal zeer kostbare steenen uit.

Hij deed ze weder in den zak, en reikte hem zwijgend aan den jongen ingenieur.

Daarop vestigde hij zijn doorborende oogen op den bediende, die sidderend voor hem stond, en zeide:

— Wij hebben u gadegeslagen, gij zijt een lafhartige moordenaar. Maar voor wij u aan de justitie overleveren, zult gij ons zeggen, in welke verhouding gij tot den mand stond, dien gij zooeven van het leven hebt beroofd. Gij zijt zijn medeplichtige?

De bediende schudde ontkennend het hoofd.

— Neen, zeide hij toen op doffen toon. Maar ik kende zijn geheim. En ik had gedreigd, dat ik alles aan de groote klok zou hangen, als hij mij niet als bediende bij zich hield, tot hij het document zou hebben gevonden. Ik was bediende bij graaf Fitzclarence,

en in den nacht van den moord was ik toevallig op, daar ik door een hevige hoofdpijn geplaagd werd. Ik heb de worsteling gehoord en het lijk van den graaf gevonden, in den tijd, dat Hoare het geroofde goed ging begraven.

— Dus, zeide Raffles met een sissenden klank in zijn stem, gij hebt toegelaten, dat een onschuldige veroordeeld werd, om uw vuigen gelddorst te kunnen voldoen? Gij zoudt verdienen, dat men u op uw beurt in den afgrond wierp. Boeit hem, vrienden, zoo wendde hij zich tot Charly en Henderson, die den ellendeling vol walging beschouwden.

In een oogenblik waren de armen van den bediende op zijn rug gebonden.

Henderson nam het uiteinde van het touw stevig vast, en zeide:

— In orde, Mylord. Nu kan hij niet meer ontkomen.

— Bewaak hem dan hier, dan zullen wij het overige van den schat naar boven brengen.

Terwijl Henderson den moordenaar met de revolver bewaakte, verwijderden de drie overigen zich en Raffles en Charly daalden langs het knoepentouw af en bonden er de zakken en de kist aan, die daarna door Douglas weder werd opgetrokken.

Spoedig waren zij weder boven en nu werd de terugtocht aanvaard.

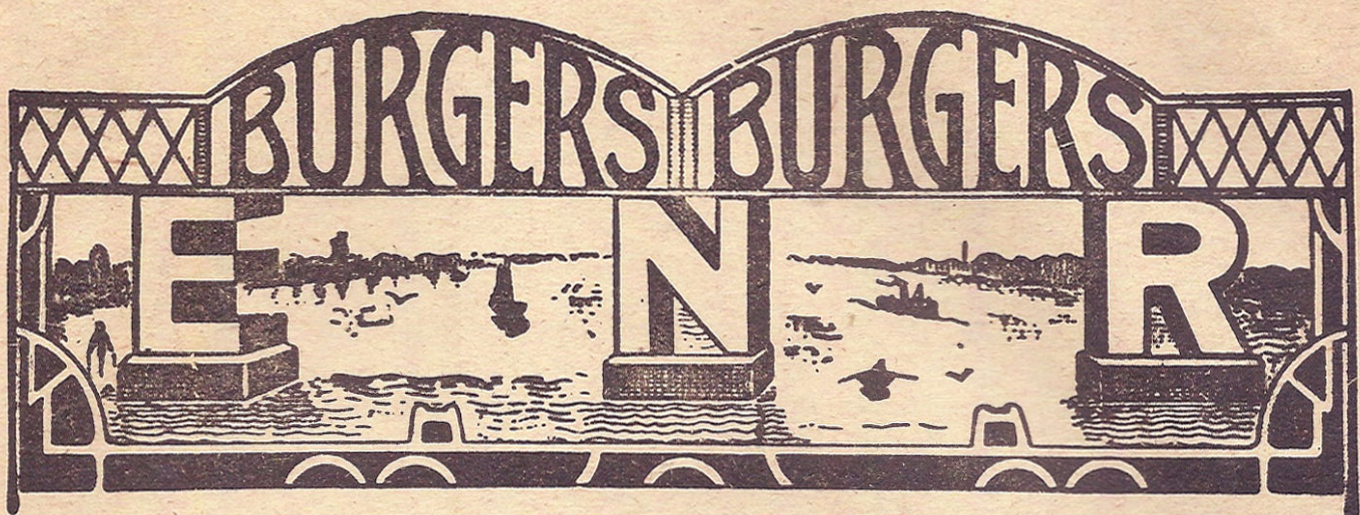
Nog dienzelfden avond legde de bediende een volledige bekentenis af, en een kwartier later was Owen Dickins op vrije voeten gesteld.

Het is onmogelijk, de vreugde te beschrijven, die er in de kleine pachterswoning heerschte, waar Dickins dadelijk weder zijn intrek nam.

Raffles, Charly en Henderson waren echter reeds lang van te voren weder naar Londen vertrokken.....

De volgende aflevering (No. 223) bevat:

De man zonder geheugen.

Van alle fietsen op deez' aard
Is E.N.R. mij 't meeste waard.
Dat heeft dan ook zijn reden!
Men trapt zich nooit een ongeluk,
Nooit raakt een onderdeelje stuk!
Men blijft altijd tevreden!

